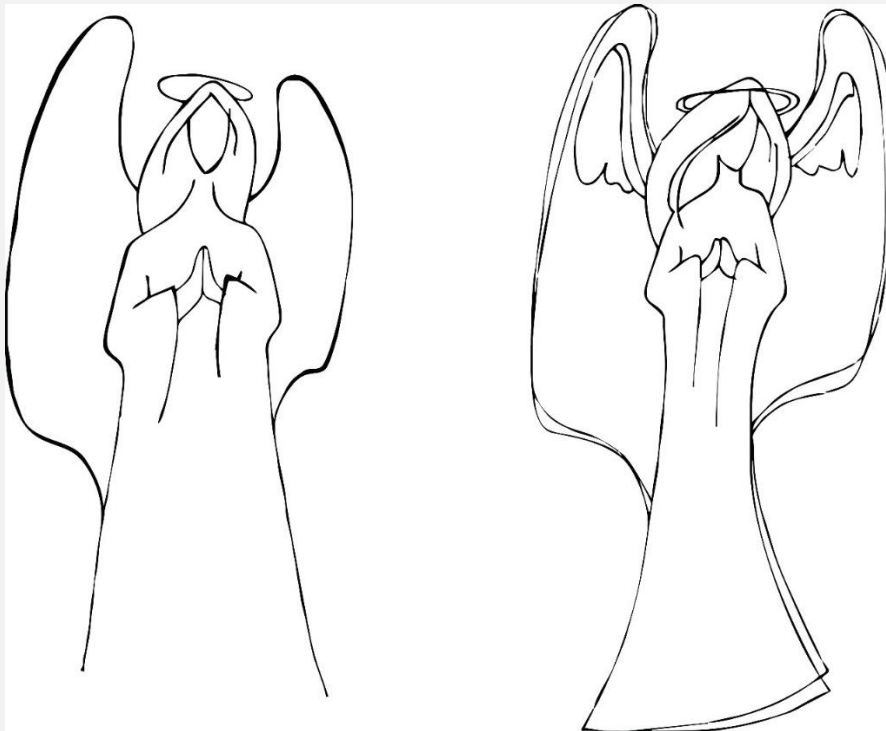

HEMEL

Bewoners

Drs. Charles L. van den Berg

Uitgave © 2018 PaRDeS Bijbelstudies

Auteur: Drs. Charles L. van den Berg

Dit boek mag onbeperkt gedeeld worden in digitale vorm, mits gratis
en ongewijzigd van koft tot koft.

PaRDeS BIJBELSTUDIES

Inhoudsopgave

Voorwoord

Inleiding

Hoofdstuk 1 16

Het werkterrein van de engelen God 's

1.1 De gemeente

1.2 De individuele gelovige

1.3 De strijd tegen Satan en zijn demonen

1.4 Voorlopige samenvatting

Hoofdstuk 2 31

Het wezen van de engelen van God

2.1 Hun natuur

2.2 Hun karakter

2.3 Classificatie

De bedieningen van de engelen van God

3.1 Bewakers van de plaats van Gods tegenwoordigheid

3.2 Leidinggevend

3.3 Boodschappers

3.4 Beschermers

3.5 Strijders

3.6 Wegbereiders

3.7 Begeleiders van bedieningen

3.8 Wachters

3.9 Helpers van hen die ontslapen

3.10 De bediening van de verzoening

3.11 Verkondigers van het evangelie

3.12 Uitvoerders van Gods oordelen

3.13 Taken bij de voleinding der wereld

Hoofdstuk 4 111

Verschijningen van engelen in de Bijbel

4.1 De engel van JHWH

4.2 Verschijningsvormen van engelen

Nawoord 118

Appendices 120

Appendix 1: Het woord 'engel'

Appendix 2: Cherubs en Serafs

Appendix 3: verwijderd.

Appendix 4: Het gebruik van de naam HERE der heerscharen

Appendix 5: Het begrip zoon

Appendix 6: Voortplanting van mensen, planten- en dierenwereld

Appendix 7: Typologie van het oog

Appendix 8: Engelenhiërarchie en engelenverering

Voorwoord

Ik weet niet wat uw eerste associatie is bij het woord 'Hemelburgers', maar ik moest toch als eerste denken aan de status die gelovigen uit de heidenen nu hebben, dankzij de tussenmuur die is weggebroken en dankzij het handschrift dat tegen ons getuigt en aan het kruis is genageld. (Col.2:14)

Maar natuurlijk, engelen zijn 'van huis uit' hemelburgers! Doch omgekeerd: zegt Hebr. 13:2 niet, dat sommigen, zonder dat we het door hebben, engelen hebben geherbergd, met andere woorden: lijken engelen soms ook op gewone mensen en betekent engel eenvoudigweg niet meer dan boodschapper? De titel is vanzelfsprekend met opzet gekozen, juist om ons te spiegelen aan de engelen en ons te bepalen bij onze positie in de onzichtbare wereld.

Zijn we als we aan onze bestemming denken wel zo verschillend van de engelen?

Want gaf Jesjoea aan de Sadduceeën, die Hem wilden testen over hun opvatting over de opstanding, niet als antwoord dat in de opstanding we niet ten huwelijk nemen noch geven, maar dat we zullen zijn als engelen van God in de hemel?

Gezien de aandacht die deze vraag ook bij Charles van den Berg krijgt, heeft hem dat kennelijk beziggehouden.

Wie iets weet van Charles en zijn levensweg, zal misschien iets begrijpen van zijn belangstelling voor Angelologie. Soms ging zijn leven op vleugels, waarin hij Gods interventies mocht ondervinden, soms was zijn leven van dermate veel pijn, dat je je afvraagt hoe hij dat menselijk gezien kan volhouden.

Wanneer komen engelen ons wel en wanneer niet te hulp? Kijken ze echt voortdurend over onze schouder mee, of is onze beeldvorming meer gevormd door cultuur en tradities, dan door de Schriften? Zoals in de kunst het beeld van engelen met vleugels gemeengoed is geworden, zonder de nuanceringen en verschillen te kennen vanuit de Hebreeuwse taal. Want wat weten we daar nu echt van?

Als we simpel gezegd spreken over God, is dan niet dikwijls ons beeld, dat Hij in zijn eentje in de hemel is? En wist je dat de term aartsengelen niet voorkomt in het Oude Testament en dat alleen Michael zo genoemd wordt in de brief van Judas (een broer van Jezus?)

Precies dat is waarom Charles dit boek heeft geschreven. Hij stelt mijn vragen en waarschijnlijk ook die van u aan de orde, en informeert zo over de wereld van deze en andere hemelburgers. Zoals over de vier levende wezens voor Gods troon, waarbij u en ik waarschijnlijk niet hebben stilgestaan.

En over wat de rol van Gods hemelse leger is bij het uitvoeren van Zijn oordelen. En zo zijn er nog veel meer. Het voordeel van een systematische studie als deze is, dat ze allemaal aan bod komen. Moge de Eeuwige u vergezellen bij het lezen van deze studie en een tipje van de sluier oplichten van Zijn verlangen om onder Zijn volk te tabernakelen.

En moge de Eeuwige en Zijn legermacht aan engelen u omringen, beschermen en dienen, om op de dag van Jesjoea HaMashiach (Jezus de Christus - in Hem waardig gekeurd - te staan voor Zijn troon en tienduizendtallen en duizenden duizendtallen engelen met luide stem te horen zeggen: "Het Lam Dat geslacht is, is het waard om de kracht te ontvangen, en rijkdom, wijsheid, sterkte, eer, heerlijkheid en dankzegging". Om samen met elk schepsel dat in de hemel, op de aarde, onder de aarde en op de zee is, en alles wat daarin is, mee te zingen: "Aan Hem Die op de troon zit, en aan het Lam zij de dankzegging, de eer, de heerlijkheid en de kracht in alle eeuwigheid."

Drs. Bob van Dijk

Inleiding

In de laatste decennia horen we meer dan ooit in de geschiedenis over engelen. Er gaat geen maand voorbij of we horen wel een engelenverhaal. Al ver voor Christus bestonden er in het Jodendom leerstukken die de engelenwereld tot onderwerp hadden. Door de eeuwen heen zijn er vele Joodse buiten-Bijbelse tradities rondom engelen ontstaan. Het Zoroastrisme – een religie die ergens in de 10^e eeuw voor Christus in het Perzische rijk is ontstaan - kende al vele leerstukken over engelen. De Islam die van veel latere datum is, kent er minstens evenveel.

Maimonides was een Joodse geleerde uit de 12e eeuw, die binnen het Jodendom beschouwd wordt als de belangrijkste rabbijn na het tot stand komen van de Talmoed. De Talmoed is na de Hebreeuwse Bijbel het belangrijkste boek binnen het Jodendom. Een deel van zijn werk "Misjna Thora" is gewijd aan de natuur van de engelen en het beschrijft de engelenwereld als een hiërarchie bestaande uit 10 niveaus. Het werk kan echter niet beschouwd worden als een angelologie, omdat het partieel is en bovendien een sterk filosofisch karakter draagt.

De eerste stappen tot een angelologie (een zo volledig mogelijk systematisch overzicht van alles wat engelen aangaat, natuur, betekenis, namen enz.) zijn alleen gezet binnen de Christelijke

theologie. Maar het is altijd een stiefkind gebleven. In de zesde eeuw schreef iemand onder de naam Dionysius de Areopagiet (ontleend aan Hand.17:34) zijn 'De caelesti hierarchai', een uitgebreide verhandeling over de hiërarchie van de engelen. In de twaalfde eeuw zou Hildegard van Bingen de draad oppakken en details toevoegen. De laatste poging om een Angelologie te schrijven is in zoverre ik dat heb kunnen nagaan van de hand van Joh. H. Oswald: "Angelologie, die Lehre von den Guten und Bösen Engeln im Sinne der Katholischen Kirche," Paderborn, 1883). Allebei de werken zijn echter vanuit een Rooms Katholieke gedachtegang beschreven, waarbij naast de Bijbel ook de traditie een belangrijke rol speelt. Ook de kerk van de Reformatie is nooit aan een Angelologie toegekomen.

In onze huidige tijd gaat het niet meer over leerstellingen, maar staat de persoonlijke ervaring van engelen op de voorgrond. Onder de gelovigen heeft men óf zelf een engelverhaal, óf men heeft uit eigen kring een verhaal gehoord, óf een indrukwekkend verhaal over een dergelijk ervaring in een boek gelezen. Engelen zijn ook steeds vaker onderdeel van de prediking. Je hoeft niet verbaasd te staan, als je hoort, dat de prediking in zijn geheel was gewijd aan hoe de gelovigen de engelenwereld voor de goede zaak kunnen mobiliseren.

Dus veel engelen in even zovele engelenverhalen, die niet aan Gods Woord te toetsen zijn en waar je je van mag afvragen of het

geen gevallen engelen zijn, die zich voordoen als een engel van het licht.

De Roomse Katholieke Kerk heeft door de eeuwen heen geleerd dat iedere gelovige - jong of oud, pasgeboren of op de rand van het graf - een beschermengel heeft. En die opvatting lijkt onder zeer veel christenen gemeengoed te zijn geworden. Maar is dat wel zo? Heeft iedere gelovige wel een persoonlijke beschermengel? Of schakelt God engelen in wanneer Hij dat nodig acht voor een speciale situatie of voor een speciale zaak? Ik kom ook vaak mensen tegen, die hun kind de naam van een engel hebben gegeven, en denken dat de naam afkomstig is uit de Bijbel. Zoals de naam Rafael. In werkelijkheid komt de naam uit het Joodse apocriefe geschrift 'Het boek van Henoch'. (voor informatie over dit geschrift zie Appendix 8).

Daarnaast groeit vanuit occulte en New Age bronnen een andere hoeveelheid informatie over engelen of engelachtige wezens.

Tijd dus voor een grondige studie in Gods Woord, om een zo compleet mogelijk beeld over Gods engelenwereld te krijgen, waarbij de Bijbel onze enige bron is om een en ander in kaart te brengen. Ik hoop dat deze studie velen een duidelijk en helder beeld zal geven op wat de God van Israël ons te vertellen heeft over Zijn engelenwereld. Welke rol Zijn engelen in ons leven en in het leven van de gemeente van Yeshua (Jezus) spelen. Het mag

duidelijk zijn dat dit boek meer een studieboek is dan een roman. Toch is ernaar gestreefd dit boek voor een zo'n breed mogelijke doelgroep te schrijven. Voor de echte schatgravers onder ons, of voor de theologisch geschoolden die er niet voor terugschrikken een boek in gewone taal te lezen, zijn er in de tekst verwijzingen opgenomen naar appendices die diepere of aanvullende informatie bieden. Rest mij te zeggen dat de Bijbelteksten in dit boek – tenzij anders aangegeven - genomen zijn uit de NBG-vertaling. Daarmee wil ik geenszins mijn voorkeur voor deze vertaling uitspreken. Veel stukken echter die in dit boek zijn verwerkt, zijn afkomstig uit studies gemaakt voor het verschijnen van de Herziene Statenvertaling. Was mij de tijd geschonken, dan had ik waarschijnlijk een evenwichtige keuze gemaakt tussen deze twee vertalingen, met de ene keer een voorkeur voor de ene, de andere keer voor de andere vertaling. Met al het toegevoegde commentaar voldoet het echter aan zijn doel. En omdat er niets gaat boven de grondtekst, die als bron voor deze studie heeft gediend, kan ik de serieuze Bijbelstudent, die geen toegang heeft tot de grondtekst, alleen maar adviseren vertalingen met elkaar te vergelijken.

Om de Schriften te kunnen verstaan zoals God het bedoeld heeft, is naast de grondtekst ook de Hebreeuwse wijze van denken en de Hebreeuws/Joodse achtergrond van de geschriften van zowel de Tenach (OT) en het NT een zeer belangrijk uitgangspunt. Helaas is in de geschiedenis van de christelijke theologie de boodschap van de Bijbel uit zijn Hebreeuws/Joodse

ontstaansbodem losgerukt. Veel zaken hebben binnen het Grieks/Hellenistisch denken van filosofen als Aristoteles en Plato een herdefinitie gekregen. Velen zijn zich er niet meer van bewust dat de Nieuwtestamentische schrijvers Hebreeuws dachten, terwijl ze zich van de Griekse taal bedienden. In plaats van Koine Grieks kunnen we dan ook beter van Judeo Koine Grieks spreken. Daar waar vertalingen de namen HEERE en Jezus gebruiken, prefereer ik terug te keren naar de Hebreeuwse namen JHWH en Yeshua. Helaas is het mij – in verband met auteursrechten - niet toegestaan om deze namen in uit de vertaling aangehaalde teksten aan te passen. Om beiden door elkaar aan te treffen zal echter gauw wennen.

In mijn opinie is naast kennis van de grondtekst, ook de Hebreeuwse wijze van denken, en de Hebreeuws/Joodse achtergrond van heel de Bijbel (de Tenach en NT), van fundamenteel belang om de Schriften op correcte wijze te kunnen verklaren.

Als kinderen van God zijn wij [`burgers van een rijk in de hemelen`](#) (Phil. 3:20a), [ziende de Onzienlijke](#) (Hebr.11:27). [`God heeft ons mede opgewekt en ons mede een plaats gegeven in de hemelse gewesten, in Christus Jezus.`](#) (Efez. 2:6.)

Als ons geestelijk leven gezond is, bewegen wij ons op de eerste plaats in de onzichtbare wereld. Eerst van daaruit hebben wij ook

een leven en een wandel in de zichtbare wereld. Dat is in de diepste zin de betekenis van de uitspraak 'ik ben wel in de wereld, maar niet van deze wereld'. Met andere woorden: ik behoort op de eerste plaats een andere wereld toe, namelijk die van mijn hemelse Vader en waar Yeshua troont in het midden van het hemels Jerusalem.

Het is belangrijk om te weten welke dingen zich afspelen in die onzichtbare wereld. Het is nog belangrijker om te weten welke plaats God ons daar heeft gegeven en welke plaats niet. Want de onzichtbare wereld is een wereld waarin heel veel gebeurt en het is belangrijk voor de gelovige te weten wat het inhoudt dat hij 'een plaats heeft gekregen in de hemelse gewesten, in Christus Jezus' (Efez. 2:6.). Onze gemeenschap met God heeft zijn bestaan in deze geestelijke wereld. Onze gebeden en lofzangen stijgen naar Hem op in die wereld. Maar ook kunnen we in die wereld (nog) tegen de vijand aanlopen. De machten van de duisternis zijn daar ook (nog) aanwezig. Voor het overige bruist het daar van activiteit van de engelen die God toebehoren. Zij die in de dagen van verzoeking hun hemelse woonstede niet hebben verlaten (Judas 1:6.). Een wereld waar ons beloofde erfdeel in Christus ligt te wachten, maar tegelijkertijd nog steeds een wereld van gevaren voor hen die Gods richtlijnen met betrekking tot onze wandel in de hemelen niet volgen. Een belangrijke vraag bij dit alles is of wij met engelen in gesprek mogen zijn als zij zich aan ons openbaren. Met andere woorden: is er in Gods plan met de mens,

die hem in Christus toebehoort en die met Zijn Heilige Geest vervuld is, ruimte voor communicatie tussen mensen en engelen? En hoe weten we op zo'n moment of het een engel van God is of een gevallen engel, die zich voordoeft als een engel van het licht? In de onzichtbare wereld waar wij bewust of onbewust een plaats in hebben spelen zich de volgende dingen af:

- Onze persoonlijke relatie met God
- De bouw van de gemeente (voorbereiding van de Bruid)
- Activiteiten van Satan en zijn demonen
- Activiteiten van de Heilige Geest en *de engelen van God*.

Over de activiteiten van Satan en zijn demonen, hun boze plannen, tactieken en strategieën, hebben we allemaal gehoord. Velen van ons hebben in hun persoonlijke leven te maken gehad met de listen van Satan en zijn demonen. Maar zeker even groot, zo niet groter, is de activiteit van *de uitverkoren engelen van God*.

Een van de belangrijkste oorzaken van het feit dat wij ons zo weinig bewust zijn van de activiteiten van de engelen van God, is de gedachte dat engelen van God pas actief zijn als zij ergens *zichtbaar* aan iemand verschijnen. Over het algemeen verrichten

de engelen van God hun activiteiten echter in *het onzichtbare*. In het vervolg van deze studie gaan we in de Bijbel onder andere een antwoord zoeken op de volgende vragen:

- Waar zijn de engelen van God actief?
- Wat zijn de engelen van God voor wezens, wat is hun natuur en karakter?
- Welke activiteiten ontplooiën de engelen van God?

Hoofdstuk 1

Werkterrein van de engelen van God

1.1 De gemeente

Om een duidelijk antwoord te krijgen op de vraag waar, hoe en wanneer God engelen inschakelt in zijn plan en handelen met de mensheid, wil ik eerst de volgende tekst met u lezen:

'Maar gij zijt genaderd tot de berg Sion, tot de stad van de levende god, het hemelse Jeruzalem, en tot tienduizendtallen van engelen... ' Hebr. 12:22

Deze tekst leert ons twee dingen:

1. De gemeente is het HEMELSE Jerusalem. D.w.z. dat de gemeente op de eerste plaats een realiteit in de onzichtbare wereld is. Eerst van daaruit drukt de gemeente zich in de zichtbare wereld uit als het licht van God in de wereld.

In [Openb.21:10](#) lezen we dat de heilige stad Jeruzalem - dat is de gemeente - *'van God nederdaalt uit de hemel'*, d.w.z.

zichtbaar wordt op aarde.

2. Waar het hemelse Jeruzalem (de gemeente) is, daar vinden we de activiteit van tienduizendtallen *van engelen*. Dit gegeven van bovenstaand vers Hebr.12:22 vinden we uitgebreider beschreven in het boek Openbaring:

'Daarna zag ik, en zie, EEN GROTE SCHARE, die niemand tellen kon, uit alle volk en stammen en natiën en talen stonden voor DE TROON en voor het Lam, bekleed met witte gewaden en met palmtakken in hun handen. En zij riepen met luider stem en zeiden: De zaligheid is van onze God, die op DE TROON gezeten is, en van het Lam! En al de ENGELEN stonden RONDONN DE TROON en DE OUDSTEN en de vier dieren, en zij wierpen zich op hun aangezicht voor DE TROON en aanbaden God, zeggende: Amen, de lof en de heerlijkheid, en de wijsheid en de dankzegging, en de eer en de macht en de sterkte zij onze God tot in alle eeuwigheden! Amen.' Openb. 7 :9-12

Bij dit tekstfragment kunnen wij de volgende kanttekeningen plaatsen:

- We zien hier iets van de onzichtbare realiteit van de gemeente. We zien hier de gemeente rondom de troon van

God vertegenwoordigd door de oudsten en een grote schare. De troon van God staat in het midden van de gemeente, d.w.z. in het midden van de stad Gods.

Jeruzalem is 'de stad van de grote Koning' - Ps.48:3; Mat.5:35; Ps. 2:6.

- Ook wij behoren tot die grote hemelse schare, ook wij zijn genaderd tot de berg Sion, tot de stad van de levende God, tot het hemelse Jeruzalem en tot tienduizendtallen van engelen.
- De gemeente wordt niet gebouwd vanaf de aarde om dan steeds verder en hogerop in de hemel door te dringen en om zo te naderen tot de troon van God. Dat is immers het concept van de torenbouw van Babel:

'Ook zeiden zij: Welaan, laten wij ons een stad bouwen met een toren, waarvan de top tot de hemel reikt...' Gen. 11:4

Het bouwen van de stad Gods, van de gemeente, is niet het werk van mensenhanden. Het bouwen van de stad Gods, van de gemeente, is het werk van God! De bouw van de gemeente vindt haar aanvangspunt in de onzichtbare wereld. De gemeente wordt in de onzichtbare wereld gebouwd vanuit de troon van God en rondom de troon van God. Van daaruit daalt zij als het

hemelse Jeruzalem neer op aarde, d.w.z. krijgt zij een zichtbare gestalte. Willen we ons door God laten bouwen tot Zijn stad en begrijpen welke rol engelen van God hierin spelen, dan moeten we een leven met God hebben in de hemelen.

- In vers 11 lezen we:

'En al de engelen stonden rondom de troon en de oudsten...'

Openb. 7:11

Vele andere vertalingen hebben:

'En al de engelen stonden 'rondom de troon' en 'rondom de oudsten.'

De oudsten vertegenwoordigen hier de gemeente. Er worden in deze zin twee dingen duidelijk:

- Engelen van God legeren zich rondom de troon en opereren vanuit de troon.
- Engelen van God legeren zich rondom de gemeente.

Als gemeente zijn wij DE BRUID VAN CHRISTUS IN WORDING. Laten we eens kijken naar het eindresultaat:

Bij deze tekst uit het boek Openbaring kunnen we de volgende kanttekeningen maken:

- Ook hier zien we weer: waar de gemeente is, daar zijn de engelen van God.
- 'Een grote hoge berg': dat is de berg Sion. Hebr.12:22 zegt dat wij zijn genaderd tot de berg Sion, tot de stad van de levende God. Het gaat in deze tekst dus ook over ons: het hemelse Jeruzalem nederdalende, zichtbaar wordende in onze eigen levens.
- 'zij had de heerlijkheid Gods': D.w.z. dat het beeld van Yeshua (Jezus) in haar is.
- 'zij had twaalf poorten': Twaalf verschillende wegen die binnenleiden in de tegenwoordigheid van God. En van de poorten wordt verder gezegd: 'en namen op de poorten geschreven, welke zijn de twaalf stammen der kinderen Israëls': De twaalf stammen van het volk Israël bevatten in schaduwbeeld de openbaring van de twaalf wegen die binnenleiden in de tegenwoordigheid van God.

De stam Juda staat voor de weg van lofprijzing en aanbidding (Juda betekent lof, prijs:). Dit vindt zijn hoogtepunt bij David, die

rond de tabernakel van David de aanbiddingsorde voor Israël instelde.

Van de stam Issachar wordt gezegd:

'... de Issakarieten, die de juiste tijden kenden, zodat zij wisten wat Israël doen moest: tweehonderd aanvoerders van hen met al hun broeders over wie zij het bevel voerden.' 1Kr. 12:32

De stam Issachar staat dus in regelrecht verband met Gods vastgestelde tijden, in het Hebreeuws MOADIM, ook wel vertaald als de feesten van de HEERE.

Van de stam Levi wordt gezegd:

'Want zij onderhouden uw woord en bewaren uw verbond; zij onderwijzen Jakob uw verordeningen, Israël uw wet; zij doen reukwerk in uw neus opstijgen.' Deut. 33:9-10

De stam Levi is dus de stam die staat voor onderricht (leraarschap) en voorbede.

'En op de twaalf poorten twaalf ENGELEN': Engelen van God zijn door God gesteld over de verschillende realiteiten van de gemeente. Zo mogen we weten dat er een engel van God is, die

belast is om de lofprijzing in onze gemeente gestalte te geven (d.i. de engel die staat op de poort van Juda).

En dat de engel op de poort van Issachar zorgt dat dat Gods volk leeft in de realiteiten die uitgedrukt liggen in de vastgestelde tijden of feesten (Hebr. Moadim; Lev.23 e.a.). Terwijl de engel op de poort van Levi werkt aan het onderricht van Gods volk in Zijn Woord en waakt over de voorbede. Elk van deze engelen op de poorten staan aan het hoofd van een deel van Gods ontelbare engelenscharen.

Na het bovenstaande gelezen te hebben, kun je vast zelf wel raden aan welke stam de engel in de volgende passage gerelateerd is:

- 'En er kwam een andere engel, die met een gouden wierookvat bij het altaar ging staan, en hem werd veel reukwerk geschonken om het te geven, met de gebeden van alle heiligen, op het gouden altaar voor de troon. En de rook van het reukwerk, met de gebeden der heiligen, steeg uit de hand van de engel voor Gods aangezicht op. "
Openb. 8:3-4

Tenslotte wil ik dit onderdeel van onze studie afronden met een korte analyse van de droom van Jakov te Betel, om daarna een

volgend werkterrein van de engelen van God te behandelen.
Jakob lag daar met zijn hoofd op een STEEN te slapen:

' (12) Toen droomde hij, en zie, op de aarde was een ladder opgericht, waarvan de top tot aan de hemel reikte, en zie, ENGELEN GODS KLOMMEN DAARLANGS OP EN DAALDEN DAARLANGS NEDER ..... (16) Toen Jakob uit zijn slaap ontwaakte, zeide hij: Waarlijk, de Here is aan deze plaats, en ik heb het niet geweten. En hij vreesde en zeide: Hoe ontzagwekkend is deze plaats. Dit is niet anders dan EEN HUIS GODS, dit is DE POORT DES HEMELS. De volgende morgenvroeg nam Jakob DE STEEN die hij onder zijn hoofd gelegd had, stelde die tot een opgerichte STEEN en goot er OLIE bovenop. En hij noemde die plaats Betel.' (Gen 28:12.16-19)

- Betel betekent 'Huis Gods' . De activiteiten van de engelen zijn daar waar 'een huis Gods' is.
- De Steen is een beeld van Yeshua de Messias, het fundament van elk 'huis Gods'. De OLIE die boven op de steen werd gegoten is een beeld van de zalving van de Heilige Geest.
- Yeshua zei tot Natanaël:

‘Voorwaar, voorwaar, Ik zeg ulieden, gij zult de hemel open zien en de engelen Gods opstijgen en nederdalen op de Zoon des mensen.’ Joh. 1:52

Yeshua refereert hier aan het gebeuren van Jacob te Betel. Yeshua gaf daarmee te kennen dat Hij een BETEL is, het huis Gods, de poort des hemels.

De gemeente is gebouwd op het fundament Yeshua HaMachiach (Jezus Christus). In [Efez.2:22](#) wordt de gemeente 'een woonstede Gods in de Geest' genoemd. De gemeente is dus een Betel. En waar een BETEL is, daar zijn de activiteiten van de engelen van God. Zij stijgen op en dalen neer op de gemeente en doen het werk dat God hun heeft opgedragen.

1.2 De individuele gelovige'

‘Weet gij niet, dat gij Gods tempel zijt en dat de Geest Gods in u woont?’ 1Kor. 3:16

De individuele gelovige is Gods tempel. De individuele gelovige is dus een huis Gods, een Betel. Ook rondom ons persoonlijke leven zijn daar activiteiten van de engelen van God.

'Ziet toe, dat gij niet een dezer kleinen veracht. Want Ik zeg u, dat hun engelen in de hemelen voortdurend het aangezicht zien van mijn Vader, die in de hemelen is.' Mat 18:10

Deze tekst is door de R.K.-kerk door de eeuwen heen gebruikt om aan te tonen dat ieder kind een persoonlijke beschermengel heeft. Maar is dit juist? Wij denken van niet. We zullen de context nauwgezet lezen.

'Op dat ogenblik kwamen de discipelen bij Jezus en vroegen: WIE IS WEL DE GROOTSTE IN HET KONINKRIJK DER HEMELN? En Hij riep een kind tot Zich, plaatste dat in HUN midden, en zeide: Voorwaar, Ik zeg u, wanneer gij u niet bekeert EN WORDT ALS DE KINDEREN, zult gij het Koninkrijk der hemelen voorzeker niet binnengaan. Wie nu ZICHZELF GERING ZAL ACHTEN als dit kind, die is de grootste in het Koninkrijk der hemelen.' Mat. 18:1-4

Deze eerste verzen van Mat. 18 leren ons de volgende dingen:

- Het gaat hier niet om het kind, maar om de vraag: 'Wie is wel de grootste in het Koninkrijk der hemelen?'
- In deze vraag wordt een verkeerde attitude van de discipelen openbaar: Zij streden onder elkander over wie van hen de meeste was (vgl. Marcus 9:33-37). Ze vonden

zichzelf heel wat. Ze waren hoogmoedig.

- Yeshua gaat ertoe over om deze verkeerde attitude van de discipelen te corrigeren: 'wanneer gij u niet bekeert...'
- Yeshua stelt daartoe ALS VOORBEELD een kind in het midden der discipelen. De discipelen moeten 'ZICHZELF GERING ACHTEN ALS DIT KIND.'
- Bij het vervolg van onze tekst gaat het dus niet om de kinderen, maar om de DISCIPELEN.

'En een ieder, die ZULK een kind ontvangt in mijn naam, ontvangt Mij. Maar een ieder, die een dezer kleinen, die in Mij geloven... - Mat.' 18:5-6a

Bij het vervolg van onze tekst kunnen een aantal gevolgtrekkingen maken:

De uitdrukking 'ZULK' een kind lijkt erop te wijzen dat er nu niet gesproken wordt over het natuurlijke kind dat Yeshua ten voorbeeld stelde onder het aspect van 'zichzelf gering achten', maar over DE DISCIPEL, die is geworden 'als de kinderen', doordat hij zichzelf gering is gaan achten.

Een volgende punt is dat er gesproken wordt van zulke 'kleinen' (de uitdrukking 'kleine' in plaats van 'kind' legt de nadruk op 'het zichzelf gering achten') waarvan wordt gezegd dat zij in Yeshua 'geloven'. Een klein kind echter heeft, hoewel het rein en geheiligd is in de ouders, nog geen Godsbesef. Zodra het dit wel heeft, is het een discipel geworden. Een derde bevestiging dat er in vers 5 en 6 niet meer over het natuurlijke kind gesproken wordt, is het feit dat er gezegd wordt: 'En eenieder die ZULK een kind ontvangt in mijn naam, ontvangt Mij.' Laten we dit laatste gegeven eens naast een andere tekst plaatsen:

- 'Wie u ontvangt, ontvangt Mij, en wie Mij ontvangt, ontvangt Hem, die Mij gezonden heeft. Wie een profeet ontvangt als profeet, zal het loon van een profeet ontvangen; en wie een rechtvaardige ontvangt als rechtvaardige, zal het loon van een rechtvaardige ontvangen. En wie één van DEZE KLEINEN, OMDAT HIJ EEN DISCIPEL IS, ook maar een beker koud water te drinken geeft, voorwaar, Ik zeg u, zijn loon zal hem geenszins ontgaan. - Mat. 10:40-42; vgl. ook Luk.10 en 16 Joh.13:20

Zoals in de tekst in Mat.18 hebben we ook hier de uitdrukking 'kleinen'. Nu echter wordt duidelijk aangegeven dat het om discipelen gaat. Uit dit alles mag duidelijk zijn dat het in onze tekst van Mat 18, vers 10 niet gaat om kleine kinderen, maar om de discipelen van de Heer.

'Ziet toe, dat gij niet een dezer kleinen veracht. Want Ik zeg u, dat hun engelen in de hemelen voortdurend het aangezicht zien van mijn Vader, die in de hemelen is.' Mat.18:10

Het leven van de discipel is een plaats van activiteiten van engelen van God. *Hun* engelen zien voortdurend het aangezicht van God de Vader. Het zijn *hun* engelen. Niet zomaar engelen die zich met discipelen in het algemeen bemoeien. Neen, er zijn engelen wiens taak en opdracht duidelijk verbonden is met het geestelijke leven van de individuele discipel. Vervolgens zegt onze tekst niet dat dat maar één engel per discipel zou zijn. Daar spreekt de tekst zich niet over uit. We moeten er rekening mee houden dat het best meerdere engelen per discipel zouden kunnen zijn. Zoals wij verderop in deze studie zullen zien, zijn er in ieder geval engelen genoeg.

Onze tekst zegt ook niet dat deze engelen belast zijn met het beschermen van de discipel. Volgens de Bijbel zijn engelen belast met vele taken, zowel rondom het gemeente-gebeuren als rondom het geestelijk leven van de individuele discipel. Verderop in deze studie zullen we dat zien, wanneer wij nagaan welke bedieningen engelen hebben.

1.3 De strijd tegen satan en zijn demonen

'En er kwam oorlog in de hemel; Michaël en zijn engelen hadden oorlog te voeren tegen de draak; ook de draak en zijn engelen voerden oorlog, maar hij kon geen standhouden, en hun plaats werd in de hemel niet meer gevonden.' Openb. 12:7-8

Engelen van God worden door God ingezet in de strijd tegen Satan en zijn legermacht. We gaan daar later bij de behandeling van 'de bedieningen van de engelen van God' dieper op in.

1.4 Voorlopige samenvatting

Er spelen zich in de onzichtbare wereld vier dingen af:

- Onze persoonlijke relatie met God
- De bouw van de gemeente
- De activiteiten van Satan en zijn demonen
- De activiteiten van de Heilige Geest en de engelen van God

Engelen van God zijn op al deze terreinen actief. Ze zijn betrokken bij:

- Het leven van de individuele gelovige
- De gemeente
- De strijd tegen Satan en zijn demonen

Hoofdstuk 2

Het wezen van de engelen van God

2.1 Hun natuur

2.1.1 - Engelen vormen een ontelbare menigte

De engelen van God vormen een ontelbare menigte. God wordt daarom beschreven als de 'HERE der heerscharen' (zie Appendix 4: Het gebruik van de naam HERE der heerscharen in de Schrift).

'(Micha) zeide: Daarom, hoor het woord des HEREN. Ik zag de Here op zijn troon zitten, terwijl het ganse HEER DES HEMELS aan zijn.' 1Kon. 22:19

Het heer des hemels dat aan de rechterhand van God stond, zijn de uitverkoren engelen van God. Het heer des hemels dat aan de linkerhand van God stond, zijn de gevallen engelen: uit hun midden komt een 'leugengeest' naar voren (zie vers 20-23)

'Toen bad Elisa: Here, open toch zijn ogen, opdat hij zie. En de

Here opende de ogen van de knecht en hij zag en zie, de berg was vol vurige paarden en wagens rondom Elisa.' 2Kon. 6:17

'Zijn zijn legerscharen te tellen? En over wie gaat zijn licht niet op?
'Job 25:3

'Gods wagens zijn tweemaal tienduizend, duizenden bij duizenden.' Ps. 68:18

'Terwijl ik bleef toekijken, werden tronen opgesteld, en een Oude van dagen zette Zich neder.... duizendmaal duizenden dienden hem en tienduizend maal tienduizenden stonden voor hem.'
Dan. 7:9-10

'Of meent gij, dat Ik mijn Vader niet kan aanroepen en Hij zal Mij terstond meer dan twaalf legioenen engelen terzijde stellen?'
Mat. 26:53

'En plotseling was er bij de engel een grote hemelse legermacht, die God loofde, zeggende: Ere zij God in den hoge, en vrede op aarde bij mensen des welbehagens.' Luc. 2:13-14

'Maar gij zijt genaderd tot de berg Sion, tot de stad van de levende God, het hemelse Jeruzalem, en tot tienduizendtallen van engelen ... ' Hebr. 12:22

‘En ik zag, en ik hoorde een stem van vele engelen rondom de troon, en van de dieren en de oudsten; en hun getal was tienduizenden tienduizendtallen en duizenden duizendtallen... ‘
Op. 5:11

2.1.2 - Engelen zijn geschapen wezens

Engelen zijn geschapen wezens:

‘Want in Hem zijn alle dingen geschapen, die in de hemelen en die op de aarde zijn, de zichtbare en de onzichtbare, hetzij tronen, hetzij heerschappijen, hetzij overheden, hetzij machten; alle dingen zijn door Hem en tot Hem geschapen. ‘ Kol. 1:16

‘(2) Looft Hem, al zijn engelen, looft Hem, al zijn heerscharen. (5) Dat zij de naam des Heren loven, want Hij gebod en zij waren geschapen. ‘ Ps. 148:2.5

Engelen zijn geschapen nog vóórdat de aarde werd gegrondvest:

Waar waart gij, toen Ik de aarde grondvestte? Vertel het, indien gij inzicht hebt! Wie heeft haar afmetingen bepaald? Gij weet het immers! Of wie heeft over haar het meetsnoer gespannen? Waarop zijn haar pijlers neergelaten, of wie heeft haar hoeksteen gelegd, terwijl de MORGENSTERREN tezamen juichten, en al de

ZONEN GODS jubelden?' - Job. 38:4-7

Omdat engelen van God geschapen zijn, mogen zij niet worden aanbeden:

En ik, Johannes, ben het die deze dingen hoorde en zag. En toen ik ze gehoord en gezien had, wierp ik mij neder voor de voeten van de engel, die ze mij toonde, om te aanbidden. Maar hij zeide tot mij: Doe dat niet! Ik ben een mededienstknecht van u en van uw broederen, de profeten, en van hen, die de woorden van dit boek bewaren; aanbid God! - Op. 22:8-9

Laat niemand u de prijs doen missen door gewilde nederigheid en ENGELNVERERING... - Kol. 2:18

2.1.3 - Engelen zijn geestelijke wezens

Zijn zij niet allen dienende geesten...- Hebr. 1:14

Dat engelen 'geesten' zijn, betekent niet dat zij geen GESTALTE zouden hebben. Wanneer de Schrift de Satan beschrijft in zijn toestand vóórdat hij gevallen was, zegt zij:

Volmaakt zijt gij van GESTALTE... – Ezech. 28:12

Hoewel engelen geen menselijk lichaam hebben, kunnen ze wel in menselijke gedaante verschijnen, zoals de Schrift ons op vele plaatsen betuigt. (Zie hoofdstuk 4.2)

Vergeet de herbergzaamheid niet, want daardoor hebben sommigen, zonder het te weten, engelen geherbergd. - Heb. 13:2

Zie ook: Gen.18:1-8 en 19:1-3

Omdat engelen geen lichaam hebben zijn zij niet onderworpen aan de natuurlijke condities die onze lichamelijke meebrengt. Ze kunnen zich met ongelooflijke snelheid verplaatsen en worden daarbij niet belemmerd door ruimtelijke objecten. Hoewel engelen 'geest' zijn, zijn zij niet 'alomtegenwoordig' zoals God. Doorgaans zijn zij gebonden aan een bepaalde fysieke natuurlijke grens:

'(12-14) En hij zeide tot mij: Vrees niet, Daniël, want van de eerste dag af, dat gij uw hart erop gezet hadt om inzicht te verkrijgen en om u voor uw God te verootmoedigen, zijn uw woorden gehoord, en ik ben gekomen op uw woorden. Maar DE VORST VAN HET KONINKRIJK DER PERZEN stond eenentwintig dagen tegenover mij; doch zie, Michaël, een der voornaamste vorsten, kwam mij te hulp, zodat ik daar, bij de koningen der Perzen, de overhand behield; en ik ben gekomen om u te verstaan te geven wat uw volk in het laatst der dagen overkomen zal; want wederom is het

een gezicht aangaande de toekomst. (20) Toen zeide hij: Weet gij, waarom ik tot u gekomen ben? Terstond moet ik terugkeren om met DE VORST DER PERZEN te strijden, en zodra ik uitgegaan ben, zie, dan zal de vorst van Griekenland komen. ' ' Dan.10:12-14 en 20

'Zodra de onreine geest van de mens is uitgevaren, gaat hij door dorre plaatsen om rust te zoeken, maar hij vindt die niet. Dan zegt hij: Ik zal terugkeren naar mijn huis, waar ik ben uitgevaren; en als hij komt, vindt hij het leegstaan [en] geveegd en op orde. Dan trekt hij heen en neemt zeven andere geesten mede, bozer dan hijzelf; en zij komen binnen en wonen daar. En het wordt met die mens in het einde erger dan in het begin. Alzo zal het ook gaan met dit boze geslacht. ' Mat 12:43-45

2.1.4 - Engelen zijn personen

In Ezechiël wordt het volgende van de 'cherubijnen' gezegd:

En wat hun aangezichten betreft, die geleken bij alle vier ter rechterzijde op dat van een MENS en dat van een leeuw; bij alle vier ter linkerzijde op dat van een rund; ook hadden alle vier het aangezicht van een arend. - Ezech. 1:10

Hetzelfde wordt in Openb. 4:7 van de 'serafijnen' gezegd

(Zie Appendix 2: cherubijnen en serafijnen).

Ook God wordt voorgesteld in menselijke gedaante:

Boven het uitspansel boven hun hoofden was wat er uitzag als lazuursteen, dat de vorm had van een troon; en daarboven, op hetgeen een troon geleek, een gedaante, die er uitzag ALS EEN MENS. - Ezech.1:26

Terwijl ik bleef toekijken, werden tronen opgesteld, en een OUDE VAN DAGEN zette Zich neder; zijn kleed was wit als sneeuw en zijn hoofdhaar blank als wol. - Dan. 7:9

De gestalte en het gelaat van de mens worden hier typologisch gebruikt. Een van de regels bij het uitleggen van een typologisch beeld bestaat hieruit, dat het gebruikte type doorgaans datgene uitdrukt waarin het zich onderscheidt van andere zaken. De mens onderscheidt zich van al Gods overige schepselen in twee dingen:

1. Hij is een persoon
2. Hij is geschapen naar het beeld en gelijkenis van God

Deze tweede factor kunnen we uitschakelen, daar God zelf in menselijke gestalte beschreven wordt: God kan niet beschreven

worden in Gode-gelijk zijn. Daarnaast zijn er schriftgegevens die uitsluiten dat engelen naar het volle beeld en gelijkenis van God geschapen zouden zijn. De typologische betekenis van de menselijke gestalte en het menselijk gelaat is dus HET PERSOON-ZIJN. God is persoon, engelen zijn personen, mensen zijn personen.

Wanneer we het gedrag van engelen bestuderen in de Schrift vertonen ze alle kenmerken van het persoon-zijn:

'zij beschikken over een denkvermogen ' Jes.14:13; 1Pe.1:12

'en zij bezitten kennis ' 2Sam.14:20; Mat.24:36

'zij beschikken over het vermogen om een wilsdaad te stellen ' Jes. 14:14; Judas 6:9; Ps.103:20-21; Mat.6:10

'zij beschikken over een gemoed ' Luc.15:10; Ezech.28:17; 1Pe 1:12

'zij beschikken over taalvaardigheid' 1Kor.13:1

'zij beschikken over het vermogen om te aanbidden' Openb.4:8; Ps.130:20

2.1.5 - Engelen zijn onsterfelijk

Cherubs en Serafs worden in Ezech.1:10, Ezech.10:14, en Op.4:7 beschreven met het gelaat van een AREND (Zie ook Appendix 2: Cherubs en Serafs). De arend staat in de Schrift typologisch voor vier zaken:

- 1) De zorg van God voor zijn kinderen: Deut.32:11 (De arend draagt zijn jongen op zijn vleugels).

- 2) De geestelijke groei van de gelovige: Jes.40:31 (de arend kan opstijgen tot zeer grote hoogte).

- 3) De snelheid waarmee een bepaald gebeuren over ons kan komen, of de snelheid waarmee de Heer ons te hulp komt om ons uit te redden: Klaagl.4:19 Openb.12:14.

- 4) Onsterfelijkheid wegens zijn vermogen tot vernieuwing: Psalm 103:5

Met betrekking tot bovenstaande punten kunnen we zeggen dat:

Punt 1. De vleugels van de cherubs worden niet beschreven als arendsvleugelen, maar hun aangezicht lijkt op dat van een arend.

In hetzelfde beeld hebben zij onder hun vleugels mensenhanden (Ezech. 10:8). Nu worden wij wel door engelen 'gedragen', maar niet op (arends)vleugelen, maar op handen (Ps. 91:12). Dit typologisch aspect heeft dus geen betrekking op de engelen.

Punt 2. Ook dit typologisch aspect kunnen we met betrekking tot de engelen buiten beschouwing laten. Engelen zijn namelijk reeds op grote hoogte, ze hoeven daar niet meer naar toe op te stijgen. Ze zijn geestelijk volgroeid.

Punt 3. Het typologisch aspect van de 'snelheid' is te danken aan de snelle vlucht van de arend. In Op.4:7 wordt van de serafs gezegd: 'het vierde dier was een VLIEGENDE AREND gelijk.' In Ezech.1:14 wordt van de cherubs gezegd: 'De wezens snelden heen en weer als bliksemschichten'. Dit aspect van de typologie van de arend is dus wel van toepassing op de engelen van God.

Punt 4. Ook het vierde aspect van de typologie van de arend - de onsterfelijkheid - is van toepassing op Gods engelen, zoals onderstaande uitleg zal bevestigen.

'En Jezus zeide tot hen: De kinderen dezer eeuw huwen en worden ten huwelijk genomen, maar die waardig gekeurd zijn deel te verkrijgen aan die eeuw en aan de OPSTANDING UIT DE DODEN, huwen niet en worden niet ten huwelijk genomen. WANT ZIJ

KUNNEN NIET MEER STERVEN; IMMERS, ZIJ ZIJN AAN DE ENGELEN
GELIJK en zij zijn kinderen Gods, omdat zij kinderen der opstanding
zijn.' Luc. 20:34-36

Hier wordt gezegd dat wij in de opstanding niet meer kunnen
sterven. Dat is het aspect waarin wij dan gelijk zullen zijn aan de
engelen. Engelen kunnen niet meer sterven. Je kunt het ook zo
zeggen: zij kunnen het leven niet meer verliezen. Maar wat voor
'leven' wordt hier bedoeld? Betekent het "dat zij niet op kunnen
houden te bestaan"? Zoals men van de mens zegt dat hij sterft als
zijn lichaam tot stof wederkeert? (Gen.3:19) Of wordt hier
gesproken over 'eeuwig leven', over leven van God? We zullen
vanuit twee andere Schriftteksten wat licht werpen op deze zaak.

'... want de ure komt, dat allen, die in de graven zijn, naar zijn stem
zullen horen, en zij zullen uitgaan, wie het goede gedaan hebben,
tot de OPSTANDING TEN LEVEN, wie het kwade bedreven hebben,
tot de OPSTANDING TEN OORDEEL.' Joh. 5:28-29

'Velen van hen die slapen in het stof der aarde, zullen ontwaken,
dezen tot EEUWIG LEVEN en genen tot versmading, tot EEUWIG
AFGRIJZEN.' Dan. 12:2

De opstanding uit de doden omvat dus twee vormen:

een opstanding ten (eeuwig) leven

2) een opstanding ten oordeel

In onze tekst van Lucas 20 gaat het om 'kinderen Gods' en om 'die waardig gekeurd zijn'. Het gaat in onze tekst dus om de opstanding ten leven en niet over de opstanding ten oordeel. Onze tekst spreekt over EEUWIG LEVEN en niet over eeuwig oordeel. NIET MEER KUNNEN STERVEN heeft hier dus de betekenis van 'het eeuwig leven niet meer kunnen verliezen'. Dit wordt vooreerst gezegd van de kinderen Gods die in de opstanding ten leven zijn en ten tweede van de engelen van God.

Zo kunnen we uit onze tekst van Lucas 20 drie conclusies trekken:

1) Engelen van God hebben eeuwig leven

2) Engelen van God kunnen het eeuwige leven niet meer verliezen.

Doordat zij bij de val van Lucifer (en vele engelen met hem), de toets hebben doorstaan en BEPROEFD zijn gebleken doordat zij aan hun oorsprong trouw bleven, hebben zij een positie verworven, waarbij het onmogelijk is deze nog ooit te verliezen. Deze positie wordt in het boek Openbaring aangeduid met de

woorden:

- Wie overwint zal van DE TWEEDE DOOD (d.i. het eeuwig afgrijzen) geen schade lijden. – Openb. 2:11

3) Kinderen Gods bezitten in de opstanding ten leven dezelfde positie als de engelen van God: zij bezitten het eeuwig leven zonder het nog te kunnen verliezen.

Tijdens hun leven op aarde kunnen zij hun behoud en het eeuwige leven wat zij in Yeshua hebben ontvangen nog wel verliezen. Zij moeten het bewaren door TROUW. Zolang zij hier op aarde in het lichaam zijn geldt voor hen:

- blijft... uw behoudenis bewerken met vreze en beven. - Fil. 2:12

- Daarom, wie meent te staan, zie toe, dat hij niet valle. - 1 Kor. 10:12

Onze tekst zegt dat kinderen Gods de positie, waarin de tweede dood geen macht meer over ons heeft, bezitten in de opstanding ten leven. Dat wil niet zeggen dat wij deze positie eerst dan verwerven. Deze positie bezitten we in de opstanding ten leven, maar OOK in de periode die ligt tussen de lichamelijke dood en de opstanding uit de doden, de periode waarin ons lichaam nog

slaapt in het stof, maar onze ziel alreeds bij Yeshua is. Ná de lichamelijke dood kunnen kinderen Gods niet meer afvallen van de levende God, noch kunnen kinderen van de ongehoorzaamheid zich nog bekeren tot de levende God, want of wij deel zullen hebben aan de opstanding ten leven of aan de opstanding ten oordeel wordt bepaald door wat wij IN HET LICHAAM hebben verricht:

'Want wij moeten allen voor de rechterstoel van Christus openbaar worden, opdat een ieder wegdrage WAT HIJ IN ZIJN LICHAAM VERRICHT HEEFT, naardat hij gedaan heeft, hetzij goed, hetzij kwaad.' 2Kor. 5:10

'Wees getrouw TOT DE DOOD (d.i. de lichamelijke dood) en Ik zal u geven de kroon des levens (d.i. het eeuwige leven)... Wie overwint, zal van de tweede dood (d.i. het eeuwig afgrijzen, dood in de geestelijke betekenis van het woord) geen schade lijden.' Openb. 2:10b-11

'Zalig en heilig is hij, die deel heeft aan de eerste opstanding (d.i. de opstanding ten leven): over hen heeft de tweede dood geen macht.' Openb. 20:6

'Maar de lafhartigen, de ongelovigen, de verfoeilijken, de moordenaars, de hoereerders, de tovenaars, de afgodendienaars

en alle leugenaars - hun deel is in de poel, die brandt van vuur en zwavel: dit is de tweede dood. ' Openb. 21:8

2.1.6 - Engelen zijn niet geschapen voor het huwelijk

In Lucas 20:27-40 lezen wij dat engelen niet huwen, dat zij geen kinderen Gods zijn en dat zij geen erfgenamen van God zijn.

'En Jezus zeide tot hen: De kinderen dezer eeuw HUWEN EN WORDEN TEN HUWELIJK GENOMEN, maar die waardig gekeurd zijn deel te verkrijgen aan die eeuw en aan de opstanding uit de doden, HUWEN NIET EN WORDEN NIET TEN HUWELIJK GENOMEN. Want zij kunnen niet meer sterven; immers, zij zijn AAN DE ENGELEN GELIJK en zij zijn kinderen Gods, omdat zij kinderen der opstanding zijn.' Luc. 20:34-36

Aan de hand van een studie over de vraag: 'Waarom huwen kinderen Gods in de toekomstige eeuw niet meer?', zullen we zien wat de diepe oorzaak is van het feit dat engelen van God niet huwen en dat zij noch kinderen Gods noch erfgenamen van God zijn.

Het huwelijk als onderdeel van Gods scheppingsplan

Zij 'huwen niet en worden niet ten huwelijk genomen... IMMERS zij zijn aan de engelen gelijk' (Luc.20:35-36).

Het woord IMMERS is redengevend. Zij huwen niet OMDAT zij aan de engelen gelijk zijn. Waarin zijn zij dan in de toekomstige eeuw gelijk aan de engelen, dat zij niet zouden huwen? Het antwoord ligt in DE VERSCHILLENDE WIJZEN WAAROP GOD ENGELEN EN MENSEN GESCHAPEN HEEFT. In Gods eeuwig raadsbesluit heeft hij gekozen om een bepaald aantal engelen te scheppen en om een bepaald aantal mensen te scheppen. God is geen God van willekeur. In datzelfde raadsbesluit koos God om de engelen allemaal tegelijk en individueel te scheppen. Nadat God de engelen individueel geschapen had, waren zij een KOMPLEET GEZELSCHAP. Alle engelen die God besloten had om te scheppen waren geschapen. Wat de mens betreft heeft God gekozen om hen - op Adam en Eva na - te scheppen LANGS DE WEG VAN DE VOORTPLANTING ALS ONDERDEEL VAN HET HUWELIJK. Het huwelijk als weg van de voortplanting is dus een onderdeel van Gods scheppingsplan. In de toekomstige eeuw zijn alle mensen geschapen die God zich gedacht had om te scheppen. De mensen zijn dan gelijk aan de engelen: zij zijn een KOMPLEET GEZELSCHAP. Het huwelijk als onderdeel van het scheppingsplan van God is dan ten einde gekomen.

Het huwelijk een profetische gestalte

Daarom zal een man [zijn] vader en zijn moeder verlaten en [zijn] vrouw aanhangen, en die twee zullen tot een vlees zijn. Dit geheimenis is groot, doch ik spreek met het oog op Christus en [op] de gemeente. - Efez. 5:31-32

We zien hier dat het huwelijk een groot geheimenis is. Het is een PROFETISCHE GESTALTE die heen wijst naar het hemelse huwelijk van Yeshua (de hemelse Bruidegom) en de gemeente (de hemelse Bruid).

En ik zag de heilige stad, een nieuw Jeruzalem, nederdalende uit de hemel, van God, getooid als een bruid, die voor haar man versierd is. - Openb. 21:2

Kom hier, ik zal u tonen de bruid, de vrouw des Lams. En hij voerde mij weg in de geest op een grote en hoge berg en toonde mij de heilige stad, Jeruzalem, nederdalende uit de hemel, van God. - Openb. 21:9b-10

Het huwelijksconcept van Efez.5:31-32 is genomen van het leven van Adam en Eva en is een aanhaling van Gen.2:24. Het woord DAAROM slaat terug op het vorige vers, waar we Adam horen uitroepen:

Dit is nu eindelijk been van mijn gebeente en vlees van mijn vlees -

Gen.2:23

Op dezelfde wijze zal Yeshua, wanneer zijn bruid tot Hem gebracht wordt, uitroepen: 'Dit is nu eindelijk been van mijn gebeente en vlees van mijn vlees', omdat Zijn beeld in haar openbaar is geworden.

Daar het huwelijk een profetische gestalte is en alle profetie afgedaan zal hebben als haar vervulling gekomen is (zie 1 Kor.13:8), zullen kinderen Gods in de toekomstige eeuw niet huwen en ten huwelijk genomen worden, maar als de vrouw van het Lam aanzitten bij het eeuwige bruiloftsmaal, verbonden met Yeshua in een HEMELS-huwelijk.

En ik hoorde als EEN STEM VAN EEN GROTE SCHARE en als een stem van vele wateren en als een stem van zware donderslagen, zeggende: Halleluja! Want de Here, onze God, de Almachtige, heeft het koningschap aanvaard. Laten wij BLIJDE ZIJN EN VREUGDE BEDRIJVEN en Hem de eer geven, want de bruiloft des Lams is gekomen en ZIJN VROUW heeft zich gereedgemaakt; en haar is gegeven zich met blinkend en smetteloos fijn linnen te kleden, want dit fijne linnen zijn de rechtvaardige daden der HEILIGEN. En hij zeide tot mij: Schrijf, zalig zij, die genodigd zijn tot het bruiloftsmaal des Lams.'- Op. 19:6-9a

Er is hier sprake van 'een stem van een grote schare'. En deze schare zegt: 'Laten wij blijde zijn en vreugde bedrijven en Hem de eer geven, want de bruiloft des Lams is gekomen en zijn vrouw heeft zich gereedgemaakt'. Wie zijn deze grote schare? Niet de heiligen, niet de bruid, want deze schare spreekt OVER de vrouw van het Lam en OVER de heiligen. Het kan dus alleen de grote engelenschare van God zijn!

Johannes de Doper sprak niet alleen over zichzelf, maar met een profetische heenwijzing naar het hemelse bruiloftsmaal, toen hij zei:

Die de bruid heeft, is de bruidegom; maar de vriend van de bruidegom, die erbij staat en naar hem luistert, verblijdt zich met blijdschap over de stem van de bruidegom. Zo is dan deze mijn blijdschap vervuld. - Joh.3:29

Dat is precies wat Gods engelenschare hier doet: blijde zijn en vreugdebedrijven. De heiligen, de gemeente is DE BRUID. De engelen van God zijn DE VRIEND VAN DE BRUIDEGOM.

De voortplanting een profetische gestalte

De voortplanting is een profetische heenwijzing naar Gods eeuwige plan om zich een volk van zonen en dochters te

verwerven, zonen en dochters met dezelfde natuur en hetzelfde karakter als Zijn Eniggeborene Yeshua (Joh.1:14) . Joesjoea is immers van eeuwigheid af bedoeld om de 'Eerstgeborene onder vele broeders' te zijn (Rom.8:29). Hoe kan Hij nu én de Eniggeborene zijn én tegelijkertijd de Eerstgeborene. Het is alleen mogelijk door het gegeven dat de 'vele broeders' hun identiteit danken aan en bezitten in Hem. Buiten Hem bestaat er geen zoonchap. De verschillende wijze waarop God mensen en engelen geschapen heeft (zie vorig punt 6a), is dus een heenwijzing naar hun uiteindelijke bestemming. God heeft de engelen geschapen om DIENENDE GEESTEN te zijn (Hebr.1:14). God heeft de mensen geschapen om ZONEN en DOCHTERS van Hem te zijn in Yeshua . Daarom is de weg van de voortplanting een profetische afschaduwing van DE WEG WAARLANGS GOD ONS MIDDELS DE WEDERGEBOORTE TOT ZONEN EN DOCHTERS MAAKT.

In de eerste brief van Petrus wordt over de heiligen gesproken als van 'wedergeboren, niet uit vergankelijk, maar uit onvergankelijk zaad, door het levende en blijvende woord van God.' -1 Petrus 1:23

In het evangelie van Johannes zien we dezelfde parallel:

Doch allen, die Hem aangenomen hebben, hun heeft Hij macht

gegeven om kinderen Gods te worden, hun, die in zijn naam geloven; die niet uit bloed, noch uit de wil des vlezes, noch uit de wil eens mans, doch uit God geboren zijn.- Joh.1:12-13

Dezen hebben 'deel aan de goddelijke natuur' - 2Petrus 1:4

Immers:

- Wat uit het vlees geboren is, is vlees, en wat uit de Geest geboren is, is geest. - Joh.3:6

In 1Petrus 1:3 lezen we dat God ons 'door de opstanding van Yeshua de Messias heeft doen wedergeboren worden'. In [Mat.19:28](#) wordt de opstanding uit de doden '[wedergeboorte](#)' genoemd. In de opstanding uit de doden waar Yeshua '[ons vernederd lichaam veranderen zal, zodat het aan zijn verheerlijkt lichaam gelijkvormig wordt](#)' ([Fil.3:21](#)) , is de weg van de goddelijke voortplanting tot voleinding gekomen. De profetische gestalte van de lichamelijke voortplanting is geheel in vervulling gegaan. En ook hier moet de profetische gestalte zoals overal elders verstommen als zij in vervulling gaat. Dit is, na het voleindigen van Gods scheppingsplan (zie vorig punt 1) en de vervulling van het huwelijk als profetische gestalte (zie vorig punt 2), het derde gegeven waarom kinderen Gods in de opstanding niet huwen en niet ten huwelijk genomen worden.

Yeshua zou 'de eerstgeborene onder vele broederen' (Rom.8:29) zijn. God de Vader zou door Yeshua, de Leidsman hunner behoudenis 'vele zonen tot heerlijkheid brengen' - Hebr.2:10.

Want Hij, die heiligt, en zij, die geheiligd worden, ZIJN ALLEN UIT EEN; daarom schaamt Hij Zich niet hen broeders te noemen, en Hij zegt: Uw naam zal ik aan mijn broeders verkondigen, in het midden der gemeente zal ik U lofzingen. - Hebr. 2:11-12

Wij zijn dus met de Zoon van God zonen van God en samen broeders. Hij die heiligt en zij die geheiligd worden 'zijn allen uit één'. De Amplified vertaling zegt: 'hebben allen één Vader'. De New International Version vertaalt: 'zijn van dezelfde familie'.

Wij zijn van dezelfde goddelijke soort, van hetzelfde goddelijke geslacht als Yeshua, zij het niet uit onszelf, maar in afhankelijkheid van en geordend naar God. Als onze tekst van Lukas 20 dan zegt dat wij in de opstanding aan de engelen gelijk zijn, dan wordt daarmee bedoeld dat wij dáárin gelijk zijn dat wij beiden EEUWIG LEVEN hebben (zie punt 5) en beiden NIET HUWEN. Maar daarmee wordt niet bedoeld dat wij van dezelfde SOORT zouden zijn. Wij zijn van Gods geslacht (Hand.17:29), en de goddelijke natuur deelachtig (2Petrus 1:4). Zij zijn echter van het engelengeslacht en bezitten de natuur van engelen.

In de opstanding huwen zij niet en worden niet ten huwelijk genomen worden.

Maar hoe zit het met degenen waarmee we in dit leven een dierbare huwelijksband hebben gehad? Deut. 24: 1-4 leert ons dat een vrouw aan haar man gebonden is tot zijn dood. Maar wat als een man en een vrouw zo gehecht aan elkaar zijn en na de dood van hun partner bewust niet hertrouwen? Wat als een man en een vrouw verlangen om ook in de eeuwigheid hun persoonlijke band in stand te houden? Paulus zegt dat wij onze dierbaren zullen terugzien:

Doch wij willen u niet onkundig laten, broeders, wat betreft hen, die ontslapen, opdat gij niet bedroefd zijt, zoals de andere (mensen), die geen hoop hebben. Want indien wij geloven, dat Jezus gestorven en opgestaan is, zal God ook zó hen, die ontslapen zijn, door Jezus wederbrengen met Hem. - 1Thes. 4:13-14

Als dierbare banden in de toekomstige eeuw gecontinueerd kunnen worden, zou dan de misschien wel meest dierbare band die je kunt vinden daar niet toe behoren? De schrift gaat niet verder dan te zeggen dat er niet gehuwd en niet ten huwelijk genomen zal worden. Maar als twee mensen besloten hebben om hun dierbare gekoesterde relatie over de grens van de dood

heen voort te willen zetten en het de gemeenschap met God niet in de weg staat, zou ik me niet kunnen voorstellen dat God in die zin iets goeds en moois zou willen verbreken. Er zullen in de toekomstige wereld tenslotte ook vriendschappen zijn enz. Er zullen alleen geen nieuwe huwelijken gesloten worden. In onze tekst waarin mensen dus met engelen vergeleken worden, gaat het dan ook duidelijk om de voortplantingsfunctie. Die zal duidelijk geen onderdeel van de relatie meer zijn.

De dierbare en exclusieve band zal naar mijn bescheiden mening kunnen blijven bestaan.

(Zie voor de uitdrukking 'zonen Gods' die voor de engelen gebruikt wordt in Genesis hoofdstuk 6 en het boek Job **Appendix 5**: het begrip zoon).

(Zie met betrekking tot bovenstaand onderwerp ook **Appendix 6**: Voortplanting bij de mens en voortplanting in het planten- en dierenrijk)

Een eeuwige naam als erfenis

Onze tekst van Lukas 20 is het antwoord op een vraag die de Sadduceeën Yeshua stelden om Hem te verzoeken. De Sadduceeën geloofden niet in de opstanding

uit de doden en niet in het bestaan van engelen, omdat zij onder invloed van de Griekse wijsbegeerte het voortbestaan van de ziel na de dood ontkenden:

Want de Sadduceeën zeggen, dat er geen opstanding is, noch engel of geest...' - Hand. 23:8

Zij zeiden nu tot Yeshua:

Meester, Mozes heeft ons voorgeschreven, indien iemands broeder getrouwd is en kinderloos sterft, dat dan zijn broeder de vrouw nemen moet en voor zijn broeder nakomelingschap verwekken. Nu waren er zeven broeders. En de eerste nam een vrouw en stierf kinderloos En de tweede nam haar, en de derde, en zo alle zeven, en zij stierven zonder kinderen na te laten. Eindelijk stierf ook de vrouw. Die vrouw dan, van wie van hen zal zij in de opstanding de vrouw zijn? Want alle zeven hebben haar tot vrouw gehad. - Luc. 20:28-33

Het gaat hier om het zogenaamde 'leviraatshuwelijk', oftewel 'het zwagerhuwelijk', welke voorgeschreven is in de wet van Mozes:

Wanneer broeders tezamen wonen, en één van hen sterft zonder een zoon na te laten, dan zal de vrouw van de gestorvene niet buiten de familie de vrouw van een vreemde man mogen

worden; haar zwager zal gemeenschap met haar hebben, haar tot vrouw nemen en zo het zwagerhuwelijk met haar sluiten. En de eerstgeborene, die zij baren zal, zal op naam van de gestorven broeder staan, OPDAT DIENS NAAM UIT ISRAEL NIET UITGEWIST WORDE. –

Deut.25:5-6

Boaz huwde op deze wijze Ruth om de NAAM van de gestorvene OP ZIJN ERFDEEL in stand te houden - Ruth 4:5b).

Als iemands naam uit Israël werd uitgewist dan was dat een straf van God. Vruchtbaarheid, nageslacht was een zegen van God: daardoor werd iemands naam in Israël en op zijn erfdeel in stand gehouden. Dit was dus een van de doelen die inherent aan het huwelijk zijn.

We hebben hier te doen met een PROFETISCHE GESTALTE VAN DE ERFENIS DER HEILIGEN. De profeet Jesaja zegt:

Och, dat gij naar mijn geboden luisterdet; dan zou uw vrede zijn als een rivier en uw gerechtigheid als de golven der zee; dan zou uw nageslacht zijn als het zand en uw nakomelingschap als de korrels daarvan; HUN NAAM zou niet uitgeroeid noch verdelgd worden VOOR MIJN AANGEZICHT. - Jes. 48:18-19

En:

Want zoals de nieuwe hemel en de nieuwe aarde, die Ik maken zal, voor mijn aangezicht zullen blijven bestaan, luidt het woord des Heren, zo zal uw nageslacht en UW NAAM blijven bestaan. - Jes. 66:22

Hoe belangrijk het is om een NAAM te hebben voor het aangezicht van God blijkt uit het gegeven dat God de vreemdeling die zich aansluit bij Hem en zich vasthoudt aan zijn verbond een NAAM geeft binnen ZIJN MUREN:

Laat dan de vreemdeling die zich bij de Here aansloot, niet zeggen: De Here zal mij zeker afzonderen van zijn volk; en laat de ontmande niet zeggen: Zie, ik ben een dorre boom. Want zo zegt de Here van de ontmanden, die mijn sabbatten onderhouden en verkiezen wat Mij behaagt en vasthouden aan mijn verbond: Ik geef hun in mijn huis en binnen mijn muren een gedenkteken en EEN NAAM, BETER DAN ZONEN EN DOCHTERS; Ik geef hun EEN EEUWIGE NAAM, die niet uitgeroeid zal worden. - Jes. 56:3-5

Het zijn de overwinnaars die zich een EEUWIGE NAAM verwerven en door Hem bij NAME genoemd zullen worden, d.w.z. door Hem gekend zijn:

Wie overwint, hem zal Ik geven van het verborgen manna, en Ik zal hem een witte steen geven en op die steen een nieuwe naam geschreven, welke niemand weet, dan die hem ontvangt. - Op. 2:17b

‘Wie overwint, hem zal Ik maken tot een zuil in de tempel mijns Gods en hij zal niet meer daaruit gaan; en Ik zal op hem schrijven de naam mijns Gods en de naam van de stad mijns Gods, het nieuwe Jeruzalem, dat uit de hemel nederdaalt van mijn God, en MIJN NIEUWE NAAM. ‘ Op. 3:12

God heeft Yeshua gesteld 'tot erfgenaam van alle dingen' (Hebr.1:2) en Hij is 'zoveel machtiger geworden dan de engelen, als Hij UITNEMENDER NAAM boven hen als erfdeel ontvangen heeft.' Hebr.1:4

Over deze Naam spreekt Yeshua als Hij hen die overwinnen belooft : 'Ik zal MIJN NIEUWE NAAM op hem schrijven". Openb.3:12.

In navolging van Yeshua zijn wij in de opstanding zonen Gods. Deze zonen huwen niet en worden niet ten huwelijk genomen, want zij kunnen niet meer sterven: hun NAAM staat en is bevestigd voor heel de eeuwigheid.

We komen hiermee aan een volgend verschil tussen engelen en

mensen. Wij zijn erfgenamen omdat wij ZONEN zijn:

'Zijn wij nu kinderen, dan zijn wij ook erfgenamen: erfgenamen van God, en medeërfgenen van Christus... ' Rom. 8:17a

'Gij zijt dus niet meer slaaf, doch zoon; indien gij zoon zijt, dan zijt gij ook erfgenaam door God. - Gal. 4:7

'Want niet aan engelen heeft Hij de toekomstige wereld, waarvan wij spreken, onderworpen. Maar, iemand heeft ergens betuigd, zeggende: Wat is de mens, dat Gij zijner gedenkt, of des mensen zoon, dat Gij naar hem omziet? Gij hebt hem voor een korte tijd beneden de engelen gesteld, met heerlijkheid en eer hebt Gij hem gekroond, alle dingen hebt Gij onder zijn voeten onderworpen. ' Hebr. 2:5-8a

2.1.7 - Zij voeden zich met het woord van Yeshua

' Hij deed manna tot spijze op hen regenen, en schonk hun hemelkoren; BROOD DER ENGELEN at ieder, Hij zond hun teerkost tot verzadiging. – Ps. 78:24-25

Het manna, het brood uit de hemel, is een beeld van het woord van Yeshua:

Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Wie gelooft, heeft eeuwig leven. Ik ben het brood des levens. Uw vaders hebben in de woestijn het manna gegeten en zij zijn gestorven; dit is het brood, dat uit de hemel nederdaalt, opdat wie ervan eet, niet sterfe. Ik ben het levende brood, dat uit de hemel nedergedaald is. Indien iemand van dit brood eet, hij zal in eeuwigheid leven. ' Joh. 6:47-51b

'... de woorden, die Ik tot u gesproken heb, zijn geest en zijn leven.
' Joh. 6:63b

Simon Petrus antwoordde Hem:... Gij hebt woorden van eeuwig leven. ' Joh. 6:68

Het manna, het brood des levens, is een beeld van de eeuwig leven schenkende woorden van Yeshua. Onder punt 5 hebben we reeds gezien dat de engelen van God eeuwig leven bezitten. Hier zien we dat ze dit bezitten doordat ze zich voeden met het woord van Yeshua dat door de psalmist 'brood der engelen' genoemd wordt. Toch is het woord van Yeshua in de engelen anders werkzaam dan in het kind van God. Van het kind van God wordt gezegd:

'... als wedergeboren, en niet uit vergankelijk, maar uit onvergankelijk zaad, DOOR HET LEVENDE EN BLIJVENDE WOORD VAN GOD. ' 1Petrus 1:23

Dat wil zeggen dat het inwonende woord van God de menselijke natuur omvormt op zodanige wijze dat de menselijke natuur gaat participeren aan de goddelijke natuur. Zoals Petrus zegt:

‘Zijn goddelijke kracht immers heeft ons met alles, wat tot leven en godsvrucht strekt, begiftigd door de kennis van Hem, die ons geroepen heeft door zijn heerlijkheid en macht; door deze zijn wij met kostbare en zeer grote beloften begiftigd, opdat gij daardoor deel zoudt hebben aan de goddelijke natuur... ‘ 2 Pet. 1:3-4

Dit kan bij de engelen onmogelijk het geval zijn, omdat zij de goddelijke natuur niet deelachtig zijn, omdat zij geen ‘uit God geboren’ zonen zijn (zie punt 6 C hierboven). Het woord van Yeshua woont dus op zodanige wijze in hen dat het hun engelennatuur niet verandert noch in participatie met de goddelijke natuur brengt. Zoals de adem in onze longen komt en aan het lichaam leven geeft zonder dat het lichaam anders wordt, zo woont het woord van Yeshua in de engelen van God.

In Psalm 103 zien we hoezeer het leven van de engelen van God doordrongen is van en beheerst wordt door het woord van God:

‘Looft de HERE, gij zijn engelen, gij krachtige helden die zijn woord volvoert, luisterend naar de klank van zijn woord. Looft de HERE, al zijn heerscharen, gij zijn dienaren, die zijn wil volbrengt. ‘ Ps.

103:20-21

Het leven van de engelen van God is vol van het woord van God, wordt geheel en al beheerst door het woord van God, is ten diepste verstrengeld met het woord van God, ECHTER ZONDER TOT EEN EENHEID VAN WEZEN TE KOMEN.

2.2 Hun karakter

2.2.1 - Zij hebben een hemelse woonstede

In het evangelie van Johannes zegt Yeshua:

'In het huis mijns Vaders zijn vele woningen... Ik ga heen om u plaats te bereiden. ' Joh.14:2

In het huis van mijn Vader zijn vele woningen I - Neshera van den Berg

Er zijn vele woningen in het ene huis. Kinderen van God hebben in het huis van de Vader een eigen woning. De apostel Paulus spreekt over deze hemelse woonstede als over een kleet:

'Want hierom zuchten wij: wij haken ernaar met onze woonstede uit de hemel overkleed te worden, als wij maar bekleed, en niet naakt, zullen bevonden worden.' 2Kor. 5:2-3

Uit Gal.3:27 blijkt dat dit hemelse kleet, deze hemelse woonstede,

Yeshua zelf is:

'Want gij allen, die in Christus gedoopt zijt, hebt u met Christus bekleed.'

Toch spreekt Yeshua over VELE WONINGEN. Hoewel onze woning Yeshua zelf is, hebben alle kinderen Gods een eigen woning. Yeshua wordt in elk van de kinderen Gods op een UNIEKE wijze zichtbaar. God doet niet aan uniformen. Dat

betekent niet dat wij ieder maar een stukje van Yeshua in ons leven zouden meedragen. Allen zullen wij 'de mannelijke rijpheid, de maat van de wasdom der VOLHEID van Christus' (Efez.4:13) bereiken. Hoewel Yeshua dus in eenieder van ons in zijn volheid zal wonen, zal Hij wel onder een uniek aspect in ons leven tot uitdrukking komen, zoals men bijvoorbeeld een diamant van vele kanten kan bekijken, zonder dat dat iets aan de volheid van die diamant tenietdoet. Zó zal door middel van ons - de gemeente - 'de veelkleurige wijsheid Gods' (Efez.3:10) bekend worden.

In het huis van mijn Vader zijn vele woningen II - Neshera van den Berg

Wij hebben dus allen een woning in het huis van de Vader. Maar hoe staat het met de engelen van God? Zij zijn ook in het huis van de Vader, zij staan niet buiten, zoals een waakhond buiten ligt op de mat voor de deur. In Judas 1:6 lezen we over engelen, die aan hun oorsprong ontrouw werden en hun EIGEN WONING verlieten.

De engelen van God die aan hun oorsprong trouw zijn gebleven hebben dus een 'EIGEN WONING', zoals de kinderen Gods een eigen woning zullen hebben. Natuurlijk is er wel verschil tussen de woningen van de kinderen Gods en de woningen van de engelen van God. Immers engelen van God zijn geen zonen Gods en dragen dus niet 'het beeld van de hemelse (d.i. Christus)' (1Kor.15:49)

Hoewel engelen van God niet het beeld van Yeshua als kleet, niet als hemelse woonstede dragen, zijn zij wel het werk van Gods handen en daarom is hun karakter van oneindige schoonheid. Een schoonheid die zo overweldigend en groots is, dat mensen aan wie een engel verschijnt de neiging hebben om de engel te aanbidden Op.19:10; Op.22:8-9.

We hebben in de Bijbel één beschrijving van een woning van een engel. En wel van de woning die Lucifer verliet toen hij ontrouw werd aan zijn oorsprong.

'Volmaakt zijt gij van gestalte, vol van wijsheid, volkomen schoon. In Eden waart gij, Gods hof; allerhande edelgesteente overdekte u: rode jaspis, chrysoliet en prasem, turkoois, chrysopraas en nefriet, lazursteen, hematiet en malachiet. Van goud was het werkstuk, waarin zij waren gevat en aan u vastgehecht; toen gij geschapen werdt, waren zij gereed. ' Ezech. 28:12b-13

Dat de gevallen engelen hun hemelse woonstede verlaten hebben, is een van de oorzaken of redenen, waarom gevallen engelen zoeken om hun intrek bij de mens te nemen. Op een of andere manier hebben ze een woning, een huis nodig. Geen woning te hebben staat in ieder geval voor een bepaald deel van de gevallen engelen gelijk aan de staat van 'pijniging':

'Zodra de onreine geest van de mens is uitgevaren, gaat hij door dorre plaatsen om rust te zoeken, maar hij vindt die niet. Dan zegt hij: Ik zal terugkeren naar mijn huis, waar ik ben uitgevaren; en als hij komt, vindt hij het leegstaan [en] geveegd en op orde. Dan trekt hij heen en neemt zeven andere geesten mede, bozer dan hijzelf; en zij komen binnen en wonen daar. ' Mat. 12:43-45a

Als Yeshua in de landstreek Gerasenen was gekomen, kwam hem een bezetene tegemoet die bezeten was door een 'legioen' boze geesten. Een legioen is een eenheid van het leger in het toenmalige Romeinse keizerrijk en staat maar liefst voor 5000 manschappen.

'En zie, zij schreeuwden, zeggende: Wat hebt Gij met ons te maken, Zoon van God? Zijt Gij hier gekomen om ons voor de tijd te pijnigen? Nu werd er ver van hen een grote kudde zwijnen gehoed. De boze geesten smeekten Hem en zeiden: Indien Gij ons uitdrijft, laat ons dan in de kudde zwijnen varen. ' Mat.8:29-31

Zij smeekten Yeshua om hen in de kudde zwijnen te laten varen, omdat ze dan een 'huis' zouden hebben. In de versie volgens Marcus smeken zij Yeshua bovendien 'hen niet buiten het land te zenden' Marcus 5:10. In het Grieks wordt het woord 'CHORA' gebruikt dat 'LANDSTREEK' betekent. Boze geesten kunnen dus ook aan een landstreek gebonden zijn. Buiten deze streek gestuurd te

worden is voor deze 'streekgeesten' ook een pijniging.

2.2.2 - Engelen zijn nederig

De opstand en de afval onder de engelen begon met het prijsgeven van hun nederigheid. In Ezech. 28 staat 'de vorst van Tyrus' en in Jes.14 de 'koning van Babel' beeld voor de val van Satan.

'Mensenkind, zeg tot de vorst van Tyrus: zo zegt de Here HERE: omdat uw hart HOOGMOEDIG geworden is en gij zegt: ik ben een god, een godenwoning bewoon ik midden in zee...' Ezech. 28:2

'En gij overlegdet nog wel: Ik zal ten hemel opstijgen, boven de sterren Gods mijn troon oprichten en zetelen op de berg der samenkomst ver in het noorden; ik wil opstijgen boven de hoogten der wolken, mij aan de Allerhoogste gelijkstellen. ' Jes. 14:13-14

De uitverkoren engelen die niet achter Satan zijn aangegaan, hebben daarmee getoond over nederigheid te beschikken. Nederigheid zou omschreven kunnen worden als 'weten wat je plaats is'. In dat verband vinden we in de Schrift twee opmerkelijke uitspraken over de engelen van God:

'Zulke vermetelen, vol van zelfbehagen, schromen niet de

heerlijkheden te lasteren, terwijl engelen, hun meerderen in sterkte en macht, bij de Here geen smadelijk oordeel tegen deze inbrengen.' ' 2Petrus 2:10b-11

'Maar Michaël, de aartsengel, durfde, toen hij met de duivel in twist gewikkeld was over het lichaam van Mozes, geen smadelijk oordeel uitbrengen, doch hij zeide: De Here straffe u! ' Judas 1:9

Michaël en de engelen uit 2Petrus 2 waren niet laf, zij waren immers 'hun meerderen in sterkte en macht' (In Openbaringen lezen we zelfs dat Michaël de duivel zal binden), maar zij waren 'nederig'. Ze wisten wat HUN PLAATS was en wat GODS PLAATS is. Daarom zei Michaël: 'De Here straffe u!' Michaël was nederig.

2.2.3 - Engelen zijn gehoorzaam

Er was hoogmoed opgekomen in het hart van Lucifer. De volgende stap was ongehoorzaamheid en rebellie. Hoogmoed produceert altijd rebellie. Nederigheid daarentegen brengt altijd gehoorzaamheid voort. Engelen van God zijn nederig en daarom zijn ze ook gehoorzaam aan Gods wil.

'Uw wil geschiede, gelijk in de hemel alzo ook op de aarde. ' Mat. 6:10b

'Looft de Here, gij zijn engelen, gij krachtige helden die zijn woord volvoert, luisterend naar de klank van zijn woord. Looft de Here, al zijn heerscharen, gij zijn dienaren, die zijn wil volbrengt. ' Ps. 103:20-21

2.2.4 - Engelen zijn heilig

De Schrift noemt de engelen van God op verschillende plaatsen 'de heilige engelen': Op.14:10; Mark.8:38

De eerste brief aan Korinthe leert ons een belangrijke les over de typologische betekenis van VUUR:

'Naar de genade Gods, die mij gegeven is, heb ik als een kundig bouwmeester het fundament gelegd, waarop een ander voortbouwt. Maar ieder zie wel toe, hoe hij daarop bouwt. Want een ander fundament, dan dat er ligt, namelijk Jezus Christus, kan niemand leggen. Is er iemand, die op dit fundament bouwt met GOUD, ZILVER, KOSTBAAR GESTEENTE, HOUT, HOOI, OF STRO, ieders werk zal aan het licht komen. Want de dag zal het doen blijken, omdat hij met VUUR verschijnt, en hoedanig ieders werk is, dat zal het VUUR uitmaken. Indien het werk, dat hij erop gebouwd heeft, STANDHOUDT, zal hij loon ontvangen, maar indien iemands werk VERBRANDT, zal hij schade lijden, doch hij zelf zal gered worden, maar ALS DOOR VUUR HEEN. '1Kor.3:10-15

VUUR is een type van LOUTERENDE WERKZAAMHEID (vuur heeft ook nog andere typologische betekenissen, maar deze zijn voor ons onderwerp irrelevant). HOUT, HOOI en STRO verbranden als zij in het vuur komen. GOUD, ZILVER en KOSTBAAR GESTEENTE houden stand als zij in het vuur komen. In het vuur zijn en daarin standhouden betekent daarom HEILIGHEID.

Sadrak, Mesak en Abednego die in de brandende oven werden geworpen en daar standhielden, hoewel de oven zelfs zevenmaal heter dan normaal werd gestookt (Dan.3), zijn een beeld van 'de heiligen van de Allerhoogste' die als

loon het koningschap ontvangen: 'en zij zullen het koningschap bezitten tot in eeuwigheid, ja tot in eeuwigheid der eeuwigheden.'
' Dan.7:18

Van de cherubs, zoals beschreven in Ezechiël, wordt gezegd dat zij 'midden in het vuur' zijn. En: 'Wat de gedaante der wezens betreft, hun aanblik was als die van brandende vuurkolen, als van fakkels.' ' (Ezech. 1:4 en 13a)

De cherubs zijn in het vuur en houden daar stand, ze zijn als het goud, het zilver en het kostbaar gesteente. Ze zijn HEILIG.

In het boek Daniel worden engelen van God met de naam

'heilige' aangeduid. - Dan. 4:13.17; Dan. 8:3.

In Deut.33:2 en Judas 1:14 worden de engelen van God geduid met de uitdrukking 'heilige tienduizenden'.

2.2.5 - Engelen beschikken over grote kennis

Engelen van God beschikken over grote kennis. In de geschiedenis van de terugkeer van Absalom vergelijkt de Tekoïtische vrouw koning David met een engel Gods.

'Maar mijn heer is zo wijs als een engel Gods: hij weet alles wat op aarde geschiedt. ' 2Sam. 14:20b

Hoewel engelen van God over grote kennis beschikken, zijn zij niet zoals God alwetend. Hun kennis blijft aan grenzen gebonden. Zo weten zij niet (en dus ook de gevallen engelen niet!) wat er in het hart van mensenkinderen is:

'Want Gij alleen kent het hart van alle mensenkinderen. '
1Kon.8:39b

2.2.6 - Engelen beschikken over wijsheid

' Hun werd geopenbaard, dat zij niet zichzelf, maar u dienden met die dingen, welke u thans verkondigd zijn bij monde van hen, die door de Heilige Geest, die van de hemel gezonden is, u het evangelie hebben gebracht, in welke dingen zelfs engelen begeren een blik te slaan. ' 1Petrus 1:12

Deze tekst wordt over het algemeen gebruikt om aan te tonen dat engelen van God maar over heel beperkte wijsheid beschikken. Zelfs het evangelie is voor hen een gesloten boek. Maar dat zegt de tekst niet. In deze uitspraak wordt onuitgesproken gezegd dat engelen van God grote wijsheid bezitten. Eerst dan kun je van 'zelfs' spreken: zelfs de engelen die al zo'n grote wijsheid bezitten, zelfs zij begeren om een blik in dit evangelie te slaan. Dat de engelen er in deze tekst bijgehaald worden, is niet om te laten zien hoe beperkt engelen wel niet in hun wijsheid zouden zijn. Neen, zij worden er bijgehaald om nog eens extra te benadrukken hoe een groot en verheven geheimenis het evangelie bevat. Zo groots en zo verheven, dat zelfs engelen begerig zijn een blik daarin te slaan. Doorgaans DOET men wat men begeert. We eten als we honger hebben, we drinken als we dorst hebben. We zullen iets wat we begeren alleen niet doen als het ons verboden is, als het God niet welgevallig is. Maar onze tekst zegt niet dat de engelen geen blik slaan in het

evangelie. Ook zegt de tekst niet dat het hun door God verboden is daar een blik in te slaan. Onze tekst zegt alleen dat zij begerig zijn om er een blik in te slaan en daarom zullen ze dat dan ook wel doen. Niet een keertje, maar steeds opnieuw. Want Gods evangelie is als een goudmijn die niet uitgeput raakt. Als een schat die steeds weer nieuwe dingen in het licht brengt. Zo worden engelen van God steeds wijzer, nog wijzer dan ze al waren. En hoe zouden we dan in Openbaring kunnen lezen dat er een engel betrokken is in de verkondiging van het evangelie:

'En ik zag een andere engel vliegen in het midden des hemels en hij had een eeuwig evangelie, om dat te verkondigen aan hen, die op de aarde gezeten zijn en aan alle volk en stam en taal en natie; ' Op. 14:6

Maar ook wij gaan geen engelen-dogma in het leven roepen op basis van één tekst. Laten we zien wat de Schrift hier verder over zegt.

In Op.4:6b vinden we een beschrijving van de SERAFS (zie ook Appendix 2: Cherubs en Serafs).

'En midden in de troon en rondom de troon waren vier dieren, VOL OGEN VAN VOREN EN VAN ACHTEREN. ' Op. 4:6b

En in vers 8a:

' de vier dieren hadden elk voor zich zes vleugels en waren
RONDON EN VAN BINNEN VOL OGEN...'

De CHERUBS worden in Ezech.1 en 10 beschreven als voorzien van
RADEREN, een soort wielen door middel waarvan zij zich
voortbewegen. In Ezech.1:18 wordt daarvan gezegd:

'Hun velgen waren hoog en ontzagwekkend; en bij alle vier waren
deze velgen RONDON VOL OGEN. '

En in Ezech.10:12 lezen we over de gestalte der CHERUBS:

'Hun GEHELE LICHAAM - hun rug, hun handen, hun vleugels- EN DE
RADEREN waren RONDON VOL OGEN. '

Nu is in heel de Schrift het OOG een typologisch beeld voor
INZICHT IN DE DINGEN VAN GOD.

(Zie ook: Appendix 7: Typologie van het oog).

'Opdat de God van onze Here Jezus Christus, de Vader der
heerlijkheid, u geve de Geest van wijsheid en van openbaring om
Hem recht te kennen: verlichte OGEN [uws] harten, zodat gij weet,

welke hoop zijn roeping wekt, hoe rijk de heerlijkheid is zijner erfenis bij de heiligen. ' Efez. 1:17-18

'Raad Ik u aan van Mij te kopen goud, dat in het vuur gelouterd is, opdat gij rijk moogt worden, en witte klederen, opdat gij die aandoet en de schande uwer naaktheid niet zichtbaar worde; en OGENZALF om uw oogleden te bestrijken, opdat gij zien moogt. ' Op. 3:18

'De lamp van het lichaam is het oog. Indien dan uw oog zuiver is, zal geheel uw lichaam verlicht zijn; maar indien uw oog slecht is, zal geheel uw lichaam duister zijn. Indien nu wat licht in u is, duisternis is, hoe groot is dan de duisternis! ' Mat 6:22-23

Als het oog een type van inzicht in de dingen van God is, dan duiden de uitdrukkingen 'vol ogen van voren en van achteren', 'rondom en van binnen vol ogen', 'hun gehele lichaam... en de raderen... rondom vol ogen', op VOLMAAKT

INZICHT in de dingen van God.

Waarschijnlijk is er nooit een mens geweest die uitnemender in wijsheid was dan de profeet Daniël. In Daniël werden gevonden:

'... een uitnemende geest en kennis en verstand, uitlegging van

dromen, onthulling van verborgenheden en ontwarring van knopen ' Dan.5:12a

En:

verlichting, verstand en wijsheid IN BIJZONDERE MATE ' vers 14b

Nu is er bij engelen van God wel grotere wijsheid dan bij Daniël gevonden. Van Lucifer vóór zijn val, zegt de Schrift:

'Voorzeker, gij zijt WIJZER DAN DANIEL, geen geheim is voor u verborgen; door uw wijsheid en uw inzicht hebt gij u een vermogen verworven en goud en zilver verzameld in uw schatkamers.' Ezech. 28:3-4

In de verzen 14 en 16 van Ezech.28 lezen we dat Lucifer een cherub was. Zijn gehele lichaam - zijn rug, zijn handen, zijn vleugels - en zijn raderen waren rondom en van binnen dus VOL OGEN. Lucifer bezat een volmaakt inzicht in de dingen van God. Engelen van God die aan hun oorsprong trouw zijn gebleven bezitten nog steeds een volmaakt inzicht in de dingen van God.

Dit gegeven brengt echter een ander belangrijk feit naar voren. In 1Kor 2:9-12 lezen we het volgende:

'Maar, gelijk geschreven staat: Wat geen oog heeft gezien en geen oor heeft gehoord en wat in geen mensenhart is opgekomen, al wat God heeft bereid voor degenen, die Hem liefhebben. Want ons heeft God het geopenbaard door de Geest. Want de Geest doorzoekt alle dingen, zelfs de diepten Gods. Wie toch onder de mensen weet, wat in een mens is, dan des mensen eigen geest, die in hem is? Zo weet ook niemand, wat in God is, dan de Geest Gods. Wij nu hebben niet de geest der wereld ontvangen, maar de Geest uit God, opdat wij zouden weten, wat ons door God in genade geschonken is.'

Uit deze passage leren we dat inzicht in de dingen van God alleen verkregen kan worden door de Geest van God. Niemand weet wat in God is, dan de geest Gods. De menselijke geest niet. Ook de engelengeest niet.

Wanneer de Schrift ons dan leert dat de engelen van God een volmaakt inzicht hebben in de dingen Gods, DAN MOET ER OP DE ENGELLEN VAN GOD EEN ZALVING VAN DE HEILIGE GEEST RUSTEN. Engelen van God hebben inzicht in de dingen van God, dus rust er een zalving van de Geest op hen. Hoe weten we niet van, daar geeft de Schrift geen informatie over. Maar dát er een zalving van de Geest Gods op hen rust is een feit, dat zich aan ons opdringt als wij serieus nemen wat de Schrift ons over de engelen van God leert.

2.2.7 - Engelen beschikken over grote kracht

De cherubs en de serafs in Ezech.1 en Openb.4 hebben een gelaat gelijkend op dat van een leeuw. Een LEEUW staat typologisch voor KRACHT.

In Richt.14:14 lezen we het raadsel van Simson en in vers 18 daaropvolgend het antwoord:

‘Spijze ging uit van de eter, en zoetheid van de sterke.’ vers 14

‘Wat is zoeter dan honig, WAT IS STERKER DAN EEN LEEUW’ vers 18

Ook de zegen van Jakov over Juda spreekt van deze typologische betekenis van de leeuw:

‘Juda, u zullen uw broeders loven, uw hand zal zijn op de nek uwer vijanden, voor u zullen uws vaders zonen zich neerbuigen. Een leeuwenwelp is Juda; na de roof zijt gij omhoog geklommen, mijn zoon; hij kromt zich, legt zich neder als een leeuw of als een leeuwin; wie durft hem opjagen?’ Gen. 49:8-9

‘En een uit de oudsten zeide tot mij: Ween niet; zie, de leeuw uit de stam Juda, de wortel Davids, heeft overwonnen ...’ Op.5:5

Een ander voorbeeld vinden we in 2Sam.1:23b, waar David in zijn klaaglied over Saul en Jonathan zong:

'Zij waren sneller dan arenden, sterker dan leeuwen.'

In 1Kon.10:19-20 lezen we van de troon van Salomo:

'De troon had zes treden, en een ronde kop was van achteren aan de troon, en leuning en leuning aan weerszijden van de zitplaats, en twee leeuwen stonden naast de leuning; en twaalf leeuwen stonden aan weerszijden op de zes treden; nooit was zo iets voor enig koninkrijk gemaakt. '

De leeuwen typeren hier de KRACHT van het koningschap. Als engelen van God worden voorgesteld met een gelaat gelijk aan dat van een leeuw, dan duidt dit dus op de grote kracht waar engelen van God over beschikken.

In Psalm 103:20 worden zij 'krachtige helden' genoemd.

Bij de openbaring van de Here Yeshua, komt Hij met 'de engelen zijner kracht' 2Thes.1:7.

In het boek Openbaringen vinden we driemaal de uitdrukking 'een sterke engel' Op.5:2; 10:1; 18:21.

In 2Petrus 2:11 wordt van de 'sterkte en macht' van engelen van God gesproken.

Engelen van God hebben zowel kracht in de GEESTELIJKE WERELD als in de STOFFELIJKE WERELD. Hieronder volgt een voorbeeld van het een en van het ander:

'En ik zag een ENGEL nederdalen uit de hemel met de sleutel des afgronds en een grote keten in zijn hand; en hij greep de draak, de oude slang, dat is de duivel en de satan, en hij bond hem duizend jaren, en hij wierp hem in de afgrond en sloot en verzegelde die boven hem,...' Op. 20:1-3a

'Laat na de sabbat, tegen het aanbreken van de eerste dag der week, ging Maria van Magdala en de andere Maria het graf bezien. En zie, er kwam een grote aardbeving, want een engel des Heren daalde uit de hemel neder en kwam nader, en hij wentelde de steen weg en zette zich daarop. - Mat. 28:1-2; Zie ook: Hand.5:19; 12:7

2.2.8 - Engelen zijn dienende geesten

CHERUBS en SERAFS worden in Ezech.1 en Op.4 beschreven met een gelaat gelijkend op een RUND.

(Zie ook Appendix2: cherubs en serafs)

Runderen werden gebruikt om te ploegen, te dorsen, lasten te dragen en om wagens te trekken. Een rund lijkt dus een beeld van dienstbaarheid te zijn. 1Kor.9:9-10 lijkt dit te bevestigen:

‘Want in de wet van Mozes staat geschreven: Gij zult een dorsende os niet muilbanden. Bemoeit God Zich soms met de ossen? Of zegt Hij dit in elk geval om onzentwil? Ja, om onzentwil werd het geschreven, omdat de ploeger moet ploegen in hope, en wie dorst (moet dorsen) in de hoop zijn deel te ontvangen.’

1Kor. 9:9-10

Over hetzelfde onderwerp zegt de apostel Paulus:

‘Wie doet ooit DIENST in het leger en betaalt zijn eigen soldij? ‘ vers 7a.

‘Weet gij niet, dat zij, die in het heiligdom de DIENST verrichten, van het heiligdom eten, en zij, die het altaar BEDIENEN, hun deel ontvangen van het altaar? ‘ 1Kor. 9:13

Engelen van God hebben het gelaat van een rund: zij zijn dienstbaar.

‘ Looft de Here, gij zijn engelen ..... ,gij zijn dienaren, die zijn wil volbrengt. ‘ Ps. 103:20-21

‘ En van de engelen zegt Hij: Die zijn engelen maakt tot winden en zijn DIENAARS tot een vuurvlam. ‘ Heb. 1:7

‘Zijn zij niet allen DIENENDE geesten, die uitgezonden worden TEN DIENSTE van hen, die het heil zullen beërven? ‘ Heb. 1:14

‘ En ik, Johannes, ben het die deze dingen hoorde en zag. En toen ik ze gehoord en gezien had, wierp ik mij neder voor de voeten van DE ENGEL, die ze mij toonde, om te aanbidden. Maar hij zeide tot mij: Doe dat niet! IK BEN EEN MEDEDIENSTKNECHT van u en van uw broederen, de profeten, en van hen, die de woorden van dit boek bewaren; aanbid God! ‘ Op. 22:8-9

2.2.9 - Engelen zijn aanbeddende wezens

Engelen van God zijn aanbidders. Onafgebroken aanbidden zij God.

‘ En de vier dieren hadden elk voor zich zes vleugels en waren rondom en van binnen vol ogen en zij hadden dag noch nacht rust, zeggende: Heilig, heilig, heilig is de Here God, de Almachtige, die was en die is en die komt.’ Op. 4:8

‘En plotseling was er bij de engel een grote hemelse legermacht, die God loofde...’ Luc. 2:13

‘Geeft de Here, gij hemelingen, geeft de Here heerlijkheid en sterkte; geeft de Here de heerlijkheid van zijn naam, buigt u neder voor de Here in heilige feestdos. ‘ Ps. 29:1-2

2.3 Indeling naar soort

Na in het bovenstaande onder paragraaf 2.1 de natuur, en onder paragraaf 2.2 het karakter van de engelen behandeld te hebben, willen we in deze laatste paragraaf van dit hoofdstuk licht proberen te werpen op de wijze waarop de engelenwereld geordend is. Immers God is een God van orde (1Cor. 14:33) en of Hij nu de zichtbare wereld of de onzichtbare wereld schept (1Cor.1:16), als Hij schept brengt Hij een ordening aan. Wat zijn de kenmerken waaraan wij de ordening binnen de engelenwereld kunnen onderscheiden?’

Geen hiërarchie

Als we spreken over een ordening in de wereld van Gods

engelen, dan begeven we ons op een terrein waar de Schrift ons slechts weinig openbaringsmateriaal aanreikt. In de brief aan de gemeente te Kolosse vinden we de meest volledige opsomming van soorten engelen:

'Hij (Christus) is het beeld van de onzichtbare God, de eerstgeborene der ganse schepping, want in Hem zijn alle dingen geschapen, die in de hemelen en die op de aarde zijn, de zichtbare en de onzichtbare, hetzij TRONEN, hetzij HEERSCHAPPIJEN, hetzij OVERHEDEN, hetzij MACHTEN; alle dingen zijn door Hem en voor Hem geschapen. 'Kol. 1:15-16

Over het algemeen wordt de volgorde waarin verschillende soorten engelen hier worden genoemd, geïnterpreteerd in de zin van een rangorde.

TRONEN zouden in rang hoger zijn dan HEERSCHAPPIJEN, HEERSCHAPPIJEN hoger dan OVERHEDEN en OVERHEDEN op hun beurt hoger dan MACHTEN. De engelenwereld zou zich dus openbaren als een hemelse hiërarchie.

Een hiërarchie is een ordening waarbinnen de een in een hogere positie staat dan de andere, en waarbij degene die in een hogere positie staat gezag voert over hen die in de ordening lager staan.

De Bijbel spreekt echter nergens over een hiërarchie in de wereld van de engelen van God. Onze geneigdheid om bij engelen van God te denken in de richting van een hemelse hiërarchie komt voort uit de traditionele achtergrond van de kerk. De gedachte van een hemelse hiërarchie vinden we immers binnen de opvattingen van de Rooms Katholieke Kerk zowel als in de kerken van de Reformatie. Maar is deze gedachte Bijbels?

Als de volgorde waarin bepaalde soorten engelen in Kol.1:16 worden vermeld, gezien zou moeten worden als een openbaringsgegeven van hemelse hiërarchie, dan zou de Schrift waar zij elders over dezelfde engelensoorten spreekt consequent blijven aan deze volgorde. Dat doet ze echter niet. Laten we naast bovenstaande tekst van Kol.1:15-16 de tekst van Efez.. 1:20b-21 plaatsen:

'... Hem te zetten aan zijn rechterhand in de hemelse gewesten, boven alle OVERHEID en MACHT en KRACHT en HEERSCHAPPIJ en alle naam, die genoemd wordt niet alleen in deze, maar ook in de toekomstige eeuw.'

Evenals in onze eerste tekst gaat het hier om engelen van God, want de naam van de gevallen engelen wordt in de toekomstige eeuw niet meer genoemd.

In onze eerste tekst zouden HEERSCHAPPIJEN hoger in rang zijn dan OVERHEDEN en MACHTEN. In onze tweede tekst daarentegen zouden HEERSCHAPPIJEN lager in rang zijn dan OVERHEDEN en MACHTEN.

De volgorde waarin soorten engelen in de Schrift worden genoemd mag dus niet geïnterpreteerd worden als een openbaringsgegeven van hemelse hiërarchie!

Het gegeven dat de legermacht van Satan een duidelijke hiërarchische structuur lijkt te vertonen (Lk. 11:15), is geen reden om aan te nemen dat we een hiërarchische structuur bij de engelen van God zouden aantreffen. Satan werkt volgens een andere geest dan God en streeft andere doelen na. Dit zal zijn uitdrukking ook vinden in de ordening van zijn legermacht. Hiërarchische structuren zijn de weerslag van een geest van pressie, machtswellust en onderdrukking. Hiërarchische structuren worden niet alleen gevonden binnen de legerschare van Satan, maar ook binnen de Satanskerk, binnen vrijwel alle occulte genootschappen en in een wat mildere vorm binnen de Rooms Katholieke Kerk. Maar ook evangelische en pinkstergemeenten vallen soms ten prooi aan leringen waarin de een de baas is over de ander, in plaats van Yeshua te belijden als ons aller hoofd. Hiërarchie hoort thuis in de sfeer van Satan, niet in de sfeer van God. We zullen haar dan ook niet vinden binnen in de wereld van God' s engelen.

Dit alles betekent echter niet dat er geen ordening bestaat in de wereld van God 's engelen, want God is een God van orde en harmonie. Daarbij zijn engelen dienende geesten en zelfs zij, die een leidinggevende bediening hebben, bezitten die als dienaar. Het feit dat in het boek Daniël over Michaël gesproken wordt als 'een der voornaamste vorsten' (Dan.10:13) en 'de grote vorst' (Dan.12:1) wordt door sommigen gebruikt om een engelenhiërarchie te verdedigen. Maar een engelenhiërarchie betekent dat de ene soort engel van hogere rang is dan de andere soort engel. De woorden voornaam en groot die Michaël krijgt toegevoegd, zijn een aanduiding van de omvang en de invloed van zijn bediening (zie hieronder).

Verskil in soort en bediening

Als de Schrift ons dan openbaart dat er verschillen tussen engelen zijn, dan moeten we eerder denken aan een 'verscheidenheid in soort', dan aan een 'verscheidenheid in rang'. Hoewel de Schrift soms in het algemeen over 'engelen' spreekt, hebben verschillende groepen engelen ook een eigen soortnaam. Er wordt gesproken van MACHTEN en KRACHTEN, VAN TRONEN en HEERSCHAPPIJEN. Het verschil in soort gaat gepaard met verschil in uiterlijk. CHERUBS hebben vier gezichten en vier vleugels (Ezech. 10:20-21) . Serafs hebben zes vleugels (Jes.6:2). Dat de verscheidenheid in de engelenwereld beantwoordt aan een verscheidenheid in bediening, spreekt de Schrift wel duidelijk uit.

CHERUBS hebben een heel duidelijke eigen bediening, evenals de SERAFS. Ook van de AARTSENGELEN zijn duidelijke gegevens over hun bediening aanwezig.

Echter ook hier is de Schrift summier in het verstrekken van openbaring. De openbaring blijft op dit punt fragmentarisch. De Schrift zegt niets over de bediening van TRONEN, niets over de bediening van HEERSCHAPPIJEN, noch over OVERHEDEN, MACHTEN en KRACHTEN. Dat wil niet zeggen dat de Schrift summier is in het verstrekken van mededelingen over de bedieningen van engelen, maar wanneer zij zich daarover uitspreekt is er altijd sprake van 'een engel' of 'engelen'. Alleen de algemene soortnaam wordt vermeld. Niet wat voor een soort engel dit of dat doet. Waar dat wel het geval is, zullen we dit ter sprake brengen in het volgende hoofdstuk van deze studie: DE BEDIENING VAN ENGELEN.

Wat betreft het overige van ons onderwerp over een indeling van de engelenwereld lijkt het mij goed om niet te gaan speculeren, zoals veel gedaan wordt, maar het zwijgen van de Schrift op dit punt te respecteren en ons te houden aan de regel die God ons gegeven heeft:

'De verborgen dingen zijn voor de Here, onze God, maar de geopenbaarde zijn voor ons en onze kinderen voor altijd, opdat

wij al de woorden dezer wet volbrengen. ' Deut. 29:29

We willen ons dan ook beperken tot een overzicht van de soortnamen zoals die in de Schrift naar voren komen. Opgemerkt moet worden dat genoemde engelensorten in de Bijbel niet alleen in de in de tabel genoemde Schriftplaatsen voorkomen, ik heb gekozen voor de Schriftplaatsen die het meest illustratief zijn.

Vertaalde naam	Hebreeuws of Griekse naam	Enkele Schriftplaatsen
Serafs	Serafim (Hebr.)	Jes. 6; Op.
Cherubs	Cheroebim (Hebr.)	Ez. 10 e.a.
Raderen	אופנים Ophanim	Ez. 1,3 en 10
Tronen	Thronos (Gr.)	Kol. 1:16
Heerschappijnen	Kuriotes (Gr.)	Efez. 1:21; Kol. 1:16
Overheden	Arche (Gr.)	Efez. 1:21; Kol. 1:16; Rom. 8:38 (hier vertaald met machten)

Machten	Exousia (Gr.)	Efez. 1:21; Kol. 1:16; 2:10; 1Petrus 3:22
Krachten	Dunamis (Gr.)	Efez. 1:21; Rom. 8:38; 1Petrus 3:22
Aartsengelen	Archaggelos (Gr.)	1Thes.4:16; Judas 1:9
Engelen	Aggelos (Gr.)	Rom. 8:38; 1Petrus 3:22

Hierboven zien we dat er tien engelensorten zijn. We hebben ze met opzet niet genummerd, hetgeen het idee van een hiërarchie zou scheppen. De joodse geleerde Maimonides uit de twaalfde eeuw kwam ook tot tien engelensferen, maar wijkt hier en daar van het bovenstaande af, omdat hij zocht naar een sluitende parallel met de Griekse filosoof Aristoteles.

Het woord 'engel' wordt ook als algemene soortnaam gebruikt voor alle onzichtbare schepsels van Serafs tot en met engelen.

Slechts twee engelen worden in de Bijbel bij persoonsnaam genoemd: Gabriel (Dan. 8:16.21; Luk. 1:19.26) en Michael (Dan. 10:13.21; 12:1; Judas 1:19; Openb. 12:7).

Michael wordt zowel 'vorst' als 'aartsengel' genoemd. Waarschijnlijk wordt met de benaming 'aartsengel' aangeduid tot welke soort hij behoort en met de benaming 'vorst' zijn bediening. Gabriel wordt nergens in de Bijbel een aartsengel genoemd. De naam Lucifer komt in de Bijbel niet voor. Het voert te ver om hier uit een te zetten hoe deze opvattingen tot ons zijn gekomen. Het belangrijkste om te beseffen is dat niet alles waarvan wij denken dat het in de Bijbel staat, ook daadwerkelijk in de Bijbel staat. Daarin zijn wij allemaal slachtoffer van wat ons is 'overgeleverd'. Een reden om des te meer waakzaam te zijn of te worden.

De volgende namen uit bovenstaande tabel komen we ook tegen als schepsels van het rijk der duisternis: overheden (Gr. arche), machten (Gr. exousia), krachten (Gr. dunamis) (zie: Efez. 3:10; 6:12; 1Kor. 15:24). Daarnaast wordt de algemene soortnaam voor engelen, ook toegepast als algemene soortnaam voor gevallen engelen (o.a. Mat. 25:41; 1Kor. 6:3; 11:10; 2Petrus 2:4; Judas 1:6).

Overigens zijn de verschillende vertalingen soms erg afwijkend van elkaar en zelfs binnen een vertaling kunnen met name de woorden exousia (macht) en dunamis (kracht) de ene keer met 'macht' en de andere keer met 'kracht' vertaald worden.

Hoofdstuk 3

Bedieningen van de engelen van God

3.1 Bewakers van de plaats van Gods tegenwoordigheid

De Hof van Eden was de plaats van Gods tegenwoordigheid. De boom des levens in het midden daarvan schonk eeuwig leven - Gen.3:22. De mens was bevoegd om in de plaats van Gods tegenwoordigheid te zijn, totdat hij de zonde toeliet in zijn leven. Toen moest God de mens verdrijven uit de plaats van Gods tegenwoordigheid.

- En Hij verdreef de mens en Hij stelde ten oosten van de hof van Eden de cherubs met een flikkerend zwaard, dat zich heen en weer wendde, om de weg tot de boom des levens te bewaken.' - Gen. 3:24.

God stelde cherubs aan om de toegang tot de Hof van Eden en de boom des levens te bewaken. Het zwaard is hier beeld van één van de 'vier gerichten Gods' (Ezech.14:21; Op.6:8). Wie onbevoegd tracht te naderen tot de plaats van Gods tegenwoordigheid, kan oordeel verwachten.

Ook het heilige der heiligen in de tabernakel en in de tempel van Salomo is - zij het als beeld en schaduw van de hemelse

werkelijkheid - de plaats van Gods tegenwoordigheid. Ook hier zien we de cherubs die de plaats van Gods tegenwoordigheid bewaken. Het voorhangsel bracht scheiding tussen het heilige en het heilige der heiligen en was als een soort 'verboden toegang voor onbevoegden' bord. Op het voorhangsel zijn - als beeld van de hemelse werkelijkheid - cherubs geweven, als bewakers van de plaats van Gods tegenwoordigheid - Ex.26:31; 2Kron.3:14

In Yeshua hebben kinderen Gods toegang gekregen tot de plaats van Gods tegenwoordigheid. Wij mogen naderen tot 'de troon der genade' (Hebr.4:16) - en bezitten 'volle vrijmoedigheid om in te gaan in het hemels heiligdom door het bloed van Yeshua' (Hebr.10:19). Daarbij zullen we - bewust of onbewust - de bewakers van de plaats van Gods tegenwoordigheid passeren.

3.2 Leidinggeevenden

Onder de engelen van God zijn er engelen die een leidinggevende bediening hebben. Zij leiden andere engelen in het uitoefenen van een gezamenlijke taak en bediening. Deze leidinggevende engelen zijn de AARTSENGELEN. Een aartsengel is hetzelfde als een OVERHEID. 'Overheid' is de vertaling van het Griekse woord 'ARCHE'. 'Aartsengel' is de vertaling van het Griekse woord 'ARCH AGGELOS', wat een samentrekking is van 'ARCHE' en 'AGGELOS'. Je zou het dus ook kunnen vertalen met 'OVERHEIDSENGEL'. Een AARTSENGEL of OVERHEID is ook hetzelfde

als een VORST. In Jud.1:9 wordt Michaël een 'aartsengel' genoemd, In Dan.10:21 wordt hij een 'vorst' genoemd. De Septuaginta geeft hier het woord 'ARCHOON', wat afgeleid is van het woord 'ARCHE' en wat in het Nieuwe Testament doorgaans wordt vertaald met 'OVERSTE'.

Het leidinggevende aspect ligt in het woord zelf besloten: in 1 Petrus 5:4 wordt Yeshua de Opperherder (ARCHIpoimen) genoemd. In Lucas 19:2 is er sprake van een OPPER-tollenaar (ARCHIteloones). In Joh.2:8-9 wordt gesproken van een 'LEIDER van het feest' (ARCHItriklinos). Het woord ARCHE wordt aan een ander woord gekoppeld om er het LEIDINGGEVENDE ASPECT aan toe te voegen. Een ARCHE (overheid) of een ARCH AGGELOS (aartsengel) is dus een leidinggevende engel. Openb.12:7 spreekt dan ook van 'Michaël EN ZIJN ENGELEN'.

Hoewel er, gezien de grote verscheidenheid aan bedieningen bij engelen van God, een behoorlijk aantal aartsengelen of leidinggevende engelen zullen zijn, is ook hier de Schrift spaarzaam met haar gegevens. Het bovengenoemde voorbeeld van 'Michaël en zijn engelen' is het enige voorbeeld waar we over beschikken. Over het algemeen wordt 'Gabriël' ook als een aartsengel beschouwd, maar dit wordt door de Schrift niet expliciet gezegd. Ook van Lucifer wordt doorgaans gezegd dat hij een aartsengel was, maar dit is onjuist. De Schrift leert ons dat Lucifer een CHERUB was (Ezech.28:14).

3.3 Boodschappers

Het woord 'engel' zelf betekent 'boodschapper'. Nu is het vanuit de Schrift zonder meer duidelijk, dat niet alle engelen een bediening van 'boodschapper' hebben, hoewel ze wel deze naam dragen. Aan de andere kant zijn er Schriftplaatsen waar het woord 'engel' gebruikt wordt naast andere specifieke namen van engelensoorten. Daar blijkt duidelijk uit dat het woord 'engel' niet alleen als algemene soortnaam gebruikt wordt voor alle 'hemelingen', maar ook voor een specifieke groep engelen die de bediening van 'boodschapper' hebben.

Want ik ben verzekerd, dat noch dood noch leven, noch ENGELEN noch MACHTEN, noch heden noch toekomst, noch KRACHTEN, noch hoogte noch diepte, noch enig ander schepsel ons zal kunnen scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus, onze Here. - Rom. 8:38-39

- ... terwijl ENGELEN en MACHTEN en KRACHTEN Hem onderworpen zijn. - 1 Petrus 3:22b

In bovenstaande teksten worden 'engelen' genoemd in onderscheid van andere engelensoorten; er kan dus niet de algemene soortnaam mee bedoeld zijn.

- Als Gabriël een AARTS-ENGEL is, dan is hij een leidinggevende engel over deze groep engelen die de bediening van engelboodschapper hebben.
- Gabriël is degene die aan Zacharias verschijnt om hem de geboorte van Johannes de Doper aan te kondigen - Luc.1:11-20.
- Hij verschijnt ook aan Maria om haar de geboorte van Yeshua aan te kondigen - Luk.1:26-38.
- Gabriël verschijnt tweemaal aan de profeet Daniël om hem openbaring te schenken, zowel in de betekenis van een gezicht als over de betekenis van bepaalde Schriftgegevens - Dan.8:15-26; ' Dan.9:1-27.
- De wet wordt op last van God door engelen aan Mozes gegeven - Hebr.2:2; Gal.3:19; Hand.7:53.
- Het boek Openbaringen wordt op last van Yeshua door zijn engel aan Johannes gegeven - Op.1:1 Op.22:16.
- Een engel van God verschijnt aan Cornelius, de hoofdman, om hem instructies te geven - Hand.10:3 vv.

- Een engel van God verschijnt aan Paulus om hem te bemoedigen en een goede afloop te voorzeggen, toen hij samen met een hele bemanning schipbreuk dreigde te lijden (Hand. 27:23-44).

In al deze voorbeelden is er sprake van een engel die 'een boodschap' van God in de hemel overbrengt aan een mens hier op aarde.

De woorden MALAK (Hebr.) en AGGELOS (Gr.) worden hier dan ook vertaald met 'engel'.

Er zijn echter ook gevallen waar het woord MALAK en AGGELOS gebruikt wordt binnen een situatie waarin een mens een boodschap stuurt naar een ander mens. Dan is er geen sprake van een engel, maar van een bode.

- De hoer Rachab redde haar leven omdat zij de 'boden' die Jozua had uitgezonden om het land en Jericho te verkennen omdat zij deze 'boden' in haar huis had verborgen – Joshua 2:1 vv; 6:17. Het woord wat hier met 'boden' wordt vertaald is het Hebreeuwse woord MALAK, dat in de meeste gevallen gebruikt wordt om een engelsoort te duiden.

- Yeshua zond 'boden' voor Zich uit op zijn voettocht door Samaria (Luk. 7:52). Het is de vertaling van het Griekse AGGELOS.

3.4 Beschermers

- De Allerhoogste hebt gij tot uw schutse gesteld; geen onheil zal u treffen, en geen plaag zal uw tent naderen; want Hij zal aangaande u zijn engelen gebieden, dat zij u behoeden op al uw wegen; op de handen zullen zij u dragen, opdat gij uw voet niet aan een steen stoot. - Ps. 91:9b-12

Engelen van God beschermen ons op onze wegen, als wij aan Gods voorwaarde daartoe voldoen:

- Omdat hij Mij zeer bemint, zal Ik hem bevrijden; Ik zal hem beschutten, omdat hij mijn naam kent. - Ps. 91:14

Dat is een bescherming zowel op de geestelijke wegen die wij gaan in de wereld van het onzichtbare als op de natuurlijke wegen die wij gaan in het zichtbare.

Sadrak, Mesak en Abednego werden door een engel tegen verbranding beschermd, toen zij door Nebukadnessar in een brandende oven geworpen waren (Dan.3).

Daniël werd door een engel beschermd, toen hij in de leeuwenkuil geworpen was en de engel de muil der leeuwen toesloot (Dan.6).

Toen Petrus door Herodes gevangengenomen werd met het doel hem net als Jakobus te doden, zond God op het gebed van de gemeente een engel die hem van zijn boeien bevrijdde en alle poorten opende tot Petrus buiten was (Hand.12:1-11).

Veilige in Gods handen - Neshera van den Berg

3.5 Strijders

Toen Jakov bij Laban wegvluchtte naar zijn geboorteplaats en zijn land, was er op deze tocht een merkwaardige ontmoeting. Jakov had een heel leger van mensen bij zich en hij was bang voor een confrontatie met zijn broer Ezau. Dan volgt de niet alledaagse ontmoeting:

- Ook Jakob ging zijns weegs, en engelen Gods ontmoetten hem. Toen hij hen zag, zeide Jakob: Dit is een leger Gods. Daarom noemde hij die plaats Machanaïm. - Gen. 32:1-2

'**Machanaïm**' betekent: '**twee legers**' of '**dubbel leger**'. Er was het leger van Jakov en het leger van de engelen. Dit is een beeld van een geestelijke realiteit van het Koninkrijk Gods. Elk koninkrijk heeft een leger. Maar het Koninkrijk Gods heeft een 'machanaïm', een dubbel leger. Het ene leger bestaat uit 'de zonen Gods', het andere leger bestaat uit 'de engelen van God'. Samen trekken ze op.

Van Michaël, de leidinggevende aartsengel van het hemelse leger, wordt gezegd:

- Te dien tijde zal Michaël opstaan, de grote vorst, DIE DE ZONEN VAN UW VOLK TERZIJDE STAAT... - Dan.12:1a

De gemeente Gods mag weten dat zij niet alleen tegenover Satan en zijn leger staat. Michaël en zijn leger van strijdbare engelen staan de zonen Gods terzijde.

Toen Elisa te Dotan omsingelt was door een sterk leger van de koning van

Aram, werd zijn knecht zeer bevreesd. Maar Elisa wist dat er een Machanaïm was en zei tot zijn knecht:

- Vrees niet, want zij, die bij ons zijn, zijn talrijker dan zij, die bij hen zijn. Toen bad Elisa: Here, open toch zijn ogen, opdat hij zie. En de Here opende de ogen van de knecht en hij zag en zie, de berg was vol vurige paarden en wagens rondom Elisa. - 2Kon. 6:16b-17

Jezus leert ons hoe dit gegeven te hanteren. Hij zei:

- Of meent gij, dat Ik mijn Vader niet kan aanroepen en Hij zal Mij terstond meer dan twaalf legioenen engelen terzijde stellen? – Mat. 26:53

Let wel, hoewel Jezus de Zoon van God was trad Hij niet in direct contact met de engelenwereld, noch beval Hij hen, maar Hij riep zijn Vader aan...

Wanneer de gemeente Gods dit principe leert te hanteren en wanneer wij in ons persoonlijk leven dit principe leren te hanteren, zal dit ongekende gevolgen hebben. De hemelse legers worden gemobiliseerd door gebed tot de Vader in de naam van Jezus de Messias.

3.6 Wegbereiders

Toen Avraham zijn oudste knecht uitzond naar Mesopotamië, om daar een vrouw te nemen voor zijn zoon Jitschak, zei hij tot zijn knecht:

- De Here, de God des hemels, die mij genomen heeft uit mijns vaders huis en uit het land mijner maagschap, en die tot mij gesproken heeft, en mij heeft gezworen: aan uw nageslacht zal Ik dit land geven - HIJ ZAL ZIJN ENGEL VOOR UW AANGEZICHT ZENDEN, en gij zult vandaar voor mijn zoon een vrouw nemen. - Gen. 24:7

De opdracht die Avraham aan zijn knecht gaf, was een opdracht die voortkwam uit de belofte en het plan van God. Wanneer wij een opdracht te vervullen hebben die voortkomt uit het plan van God met ons persoonlijk leven, met het leven van een ander of dat van de gemeente, dan mogen wij weten, dat God zijn engel voor ons aangezicht uitstuurt om onze weg voorspoedig te maken.

3.7 Begeleiders van bedieningen

Engelen kunnen ingezet worden om de bediening van kinderen van God te ondersteunen. Onder hen waren Fillippus en Petrus.

Een engel van de Heere sprak tot de evangelist Fillippus dat hij de weg naar het zuiden moest opgaan, de weg op die van Jeruzalem afdaald naar Gaza. Daar trof hij de kamerheer van de koningin van de Ethiopiërs en mocht de kamerheer daar uiteindelijk ook nog dopen. (Hand. 8:26-39)

Een engel hielp de apostel Petrus op wonderlijke wijze te ontsnappen uit de zwaar bewaakte gevangenis van Herodus (Hand. 12:5-11).

Zelfs Yeshua werd in Zijn bediening door engelen gesteund. Toen Hij in de woestijn veertig dagen en nachten zijn strijd met de duivel streed, en hem uiteindelijk met het zwaard van het Woord overwon, lezen we:

Toen liet de duivel Hem met rust en zie, engelen kwamen en dienden Hem. (Mat. 4:1,10,11)

In Getsemane bereikte Hij het zwaarste traject van Zijn bediening. Hij had macht om het leven af te leggen en macht om het weder

te nemen (Joh. 10:17-18). Hij had de keuze om de wil van de Vader te doen of niet. Zijn strijd was zo zwaar, dat Hij dodelijk beangst werd en zijn zweet tot bloeddruppels werden, die ter aarde vielen. Tot zijn discipelen zei Hij: 'Waakt en bidt, dat gij niet in verzoeking komt; de geest is wel gewillig, maar het vlees is zwak.'(Mat.26:41)

Waar waren de discipelen toen Yeshua gekruisigd werd, waarom verloochende Petrus zijn Heer? Omdat zij niet met Hem gewaakt en gebeden hadden. Het zwakke vlees kreeg de overhand en zij kwamen in verzoeking. Yeshua streed echter en naarmate hij angstiger werd, bad Hij des te vuriger. Yeshua kruisigde zijn eigen vlees en bad: 'Vader, indien Gij wilt, neem deze beker van Mij weg; doch niet mijn wil, maar de uwe geschiede!' (Lucas 22:42). ´

Het antwoord van de Vader op deze houding was duidelijk: [Luc. 22:43](#):

- En Hem verscheen een engel uit de hemel om Hem kracht te geven. -

3.8 Wachters

In Dan.4:13,17,23 worden engelen van God WACHTERS genoemd. Engelen van God zijn ooggetuigen van wat er op aarde gebeurt.

Zij waken ook over het gebeuren op aarde en grijpen in wanneer God daartoe opdracht geeft of wanneer de algemene instructies die zij van de Heer hebben ontvangen dit vereist.

Engelen zijn ooggetuigen:

- ...een engel Gods: hij weet alles wat op aarde geschiedt. - 2Sam. 14:20b
- Want het schijnt mij toe, dat God ons, apostelen, de laatste plaats heeft aangewezen als ten dode gedoemde, want wij zijn een SCHOUWSPEL geworden voor de wereld, VOOR ENGELEN en mensen. - 1Kor. 4:9
- Ik betuig u voor God en voor Christus Jezus en VOOR DE UITVERKOREN ENGELEN...- 1Tim. 5:21a

In Dan.4 lezen we het verhaal van koning Nebukadnezar, van wie het koningschap voor een bepaalde tijd werd weggenomen, omdat hij hoogmoedig was en niet wilde erkennen dat de hemel de heerschappij heeft. Het wordt hem in gezichten aangezegd door een WACHTER die uit de hemel neerdaalde. Wanneer deze ENGEL-WACHTER het vonnis heeft uitgesproken, zegt hij:

- Dit bevel berust op HET BESLUIT DER WACHTERS en deze zaak op het woord der heiligen, opdat de levenden mogen weten, dat

de Allerhoogste macht heeft over het koningschap der mensen en dat geeft aan wie Hij wil, ja, zelfs de nederigste onder de mensen daarin aanstelt. - Dan. 4:17

3.9 Helpers van hen die ontslapen

In Lucas 16:19-30 lezen we het verhaal van de rijke man en de arme Lazarus. Van Lazarus (Griekse vorm van het Hebreeuwse Elkaar = God heeft geholpen) wordt dan in vers 22 gezegd:

'Het geschiedde, dat de arme stierf en door de engelen gedragen werd in Avrahams schoot.'

Maar van de rijke dwaas wordt slechts gezegd dat hij 'in het dodenrijk zijn ogen opsloeg.' (Vers 23)

3.10 De bediening van de verzoening

God heeft ons 'de bediening der verzoening' gegeven, hetgeen inhoudt dat Hij ons 'het woord der verzoening' heeft toevertrouwd (2Kor.5:18-19). Yeshua heeft ons macht gegeven om zonden kwijt te schelden (Joh.20:23).

Ook de SERAFS staan in zo'n soort 'bediening der verzoening'. In Jes.6 lezen we het roepingsvisioen van Jesaja. Hem verschijnt de

Heer, gezeten op een hoge en verheven troon en omringd door SERAFS. Toen zei Jesaja:

- Toen zeide ik: Wee mij, ik ga ten onder, want ik ben een man, onrein van lippen, en woon te midden van een volk, dat onrein van lippen is, - en mijn ogen hebben de Koning, de HERE der heerscharen, gezien. - Jesaja 6:5

Dan wordt door bemiddeling van een der SERAFS zijn zonde verzoend:

- Maar een der serafs vloog naar mij toe met een gloeiende kool, die hij met een tang van het altaar genomen had; hij raakte mijn mond daarmee aan en zeide: Zie, deze heeft uw lippen aangeraakt; nu is uw ongerechtigheid geweken en uw zonde verzoend. - Jes. 6:6-7

3.11 Verkondigers van het evangelie

Ook met de verbreiding van het evangelie hebben engelen van doen, hoewel de Schrift, evenals van 'de bediening der verzoening' niet mededeelt hoe dat nu in de praktijk functioneert.

- - En ik zag een andere engel vliegen in het midden des hemels en hij had een eeuwig evangelie, om dat te verkondigen aan

hen, die op de aarde gezeten zijn en aan alle volk en stam en taal en natie. - Op. 14:6

- - Ik zeg u, dat er alzo blijdschap zal zijn in de hemel over een zondaar, die zich bekeert, meer dan over negenennegentig rechtvaardigen, die geen bekering nodig hebben. - Luc. 15:7
- - Alzo is er, zeg Ik u, blijdschap bij de engelen Gods over een zondaar, die zich bekeert. - Luc. 15:10

3.12 Uitvoerders van Gods gerichten

Twee engelen helpen Lot en de zijnen om Sodom en Gomorra te verlaten, voordat JHWH het zwavel en vuur doet regenen over deze plaatsen. Als de mannen van Sodom, van wellust brandend, het huis van Lot willen binnendringen, dan slaan de engelen de mannen van klein tot groot met blindheid. (Gen. 19 vv)

Na de zonde van de volkstelling onder koning David, stuurde God een engel naar Jeruzalem om er verderf aan te richten. (1Kron. 21; i.h.b. vers 15)

Toen Herodes - gehuld in een koninklijk kleed en op de rechterstoel gezeten – zich na een toespraak liet aanbidden, sloeg hem een engel des Heren, omdat hij God de eer niet gaf. (Hand. 12:23a)

Als God Zijn waarachtige en rechtvaardige oordelen over de mensen brengt die het merkteken van het beest hebben en het beest aanbidden, dan laat Hij zeven engelen zeven schalen van Zijn toorn uitgieten. (Op. 16)

3.13 Taken bij de voleinding der wereld

- Zij zijn samen met Yeshua wanneer Hij wederkomt: [Mat.16:27](#); [25:31](#); [Mar.8:38](#); [2Thes.1:7](#)

- Zij zonderen de bozen uit het midden der rechtvaardigen af en werpen hen in de poel des vuur: [Mat.13:24-30](#), [36-43](#); [Op.14:17-19](#); [Mat.13:47-50](#)

- Zij verzamelen de rechtvaardigen van de vier windstreken der aarde: [Mat.24:31](#);

[Mar.13:27](#)

- De aartsengel Michaël speelt vermoedelijk een rol bij de opstanding uit de doden: hij was met de duivel in een twist verwickeld met betrekking tot het lichaam van Mozes ([Judas 1:9](#)); Yeshua daalt bij het teken van een aartsengel neder van de hemel om zij in Christus gestorven als eerste op te wekken. ([1Thes.4:15-17](#)).

Hoofdstuk 4

Verschijningen van engelen

4.1 De engel van JHWH

Wanneer we ergens een artikel of een korte studie over engelen aantreffen dan zit daar vaak een overzicht van engelenverschijningen in de Bijbel aan toegevoegd. Opvallend is daarbij dat er vaak nauwelijks onderscheid gemaakt wordt tussen een verschijning van een engel of de verschijning van de engel van JHWH. Toch is het verschil essentieel. De verschijning van een engel is namelijk de verschijning van een door JHWH geschapen wezen, terwijl de verschijning van de engel van JHWH een verschijning is van JHWH zelf. In de theologie wordt dit een theofanie genoemd. Dit woord komt van het oud-Griekse theophaneia dat “een zichtbare verschijning van God aan een mens” betekent. Dat dit inderdaad zo is laat zich eenvoudig duidelijk maken door een voorbeeld. Als iemand het aangezicht van JHWH zelf zou zien, zou hij sterven, omdat er nog geen verzoening was bewerkt door Yeshua.

Niet iedereen aan wie de Engel van de HEERE verscheen had dit onmiddellijk in de gaten en ook liet God niet iedereen aan wie Hij verscheen sterven. Meestal zien we dat er op een of andere manier, soms duidelijk, soms meer verhuld, een offer ter verzoening is gebracht. Uit het feit dat niet iedereen de engel herkende als de

engel van JHWH, mogen we opmaken dat de omhullende wijze waarin de HEERE verschijnt soms niet veel verschilt van de verschijning van een gewone engel, hoewel dat doorgaans ook heel ontzagwekkend is.

De Engel van JHWH verscheen aan de vrouw van Manoach. Zij was onvruchtbaar en kreeg de boodschap dat zij zwanger zou worden van Simson. Simson zou beginnen Israël te verlossen van de Filistijnen.

Toen de Engel van de HEERE ook aan Manoach zelf verscheen, vroeg hij deze “engel” naar Zijn Naam. Hij kreeg als antwoord: “Waarom vraagt u zo naar Mijn Naam? Die is immers wonderlijk!” Toen nam Manoach een geitenbokje en een graanoffer en offerde dezen op een rots aan de HEERE. Daarop deed JHWH iets uitzonderlijks. Terwijl de vlam van het altaar naar de hemel opsteeg, steeg de Engel van de HEERE zelf op in de vlam van het altaar. Toen Manoach en zijn vrouw dit zagen, wierpen zij zich met diep ontzag met hun gezicht ter aarde. Manoach zei tegen zijn vrouw: ‘Wij zullen zeker sterven, want wij hebben God gezien!’ (Richt. 13:18-22)

Ook Gideon had een dergelijke ervaring. Toen hij erachter kwam dat de engel die hem verscheen, de engel van JHWH zelf was, riep hij uit:

'Ach, Heere, HEERE! Daarom, omdat ik een Engel van de HEERE heb gezien, van aangezicht tot aangezicht, zal ik sterven! Maar de HEERE zei tegen hem: Vrede zij met u! Wees niet bevreesd, u zult niet sterven.' (Richt. 6:22-23)

Omdat dit boek over engelen en verschijningen van engelen gaat en niet over verschijningen van God zelf, worden de verschijningen van de engel van JHWH hier niet verder behandeld. Het aantal echte verschijningen van engelen wordt daardoor drastisch minder, minder dan wat de meeste lezers zullen verwachten.

Hieronder worden uitsluitend de verschijningsvormen van engelen behandeld. Een analyse van de redenen waarom God engelen laat verschijnen, daar heeft de schrijver bewust van afgezien. We zouden daarmee het terrein van Gods soevereiniteit en Gods motieven betreden. Dat is niet aan de mens om dat te proberen te vatten, want zijn wegen zijn hoger dan onze wegen .... We zouden dan eenzelfde fout maken als daar waar de Christelijke theologie het wezen van God stuk even geanalyseerd in de leer van de Drie-eenheid. Als het om het wezen van God gaat past ons een geheiligde bescheidenheid. Daar waar stille verwondering, heilig ontzag, eerbied en aanbidding eerder op zijn plaats zijn. Zo ook hier, waar het gaat om Gods eeuwige wilsbesluiten - ook die aangaande het inzetten van engelen bij het uitvoeren van Zijn plannen – die direct voortvloeien uit Zijn heilige, ontzagwekkende en verwondering afdwingende Wezen.

4.2 Verschijningsvormen van engelen

Om een overzicht te geven van de verschillende vormen waarin engelen verschijnen, volstaat het hier een of twee voorbeelden te geven van iedere verschijningsvorm.

Engelen zijn geesten en bewoners van de onzichtbare wereld. Om in dienst van een bepaald doel te kunnen verschijnen aan mensen, moeten ze een voor mensen waarneembare vorm aan kunnen nemen. Een analyse van in de Schrift beschreven engelverschijningen leert ons dat dit op vier manieren kan gebeuren.

4.2.1 In de gestalte van hun hemelse heerlijkheid

Voorbeeld:

Enkele vrouwelijke volgelingen van Yeshua die met Hem uit Galilea waren gekomen kwamen heel vroeg in de ochtend bij het graf. Zij hadden specerijen en mirre gereed gemaakt en zoals gebruikelijk was, hadden zij gerust op de sabbat in gehoorzaamheid aan het vierde gebod. Zij gingen het graf binnen en vonden het lichaam van Yeshua niet. Toen zij daarover in twijfel waren, *'zie, twee mannen stonden bij hun in blinkende gewaden. En toen zij zeer bevreesd werden en het gezicht naar de grond*

bogen, zeiden die tegen hen: Waarom zoekt u de Levende bij de doden? '(Luk.24:4-5)

De mannen waren getooid in "blinkende gewaden". Het woord dat vertaald is met "blinkende", is het Griekse woord **ἀστράπτω** astrapto dat "BLIKSEMEN" betekent en is afgeleid van **ἀστραπή** astrape, hetgeen BLIKSEM betekent. In Luk 17:24 komen we de woorden samen tegen:

‘Want zoals de bliksem (**ἀστραπή** astrape) flitst (**ἀστράπτω** astrapto) van de ene plaats onder de hemel en naar de andere plaats onder de hemel licht, zo zal ook de Zoon des mensen zijn op Zijn dag.’

Dus het uiterlijk van de klederen van deze twee mannen waren als het flitsen van de bliksem. Het moet dus meteen duidelijk zijn geweest dat ze hier geen gewone mensen, maar een verschijning vanuit de hemel tegenover zich hadden. Het moet echt een heel imponerende verschijning zijn geweest, want er staat dat zij zeer bevreesd werden.

4.2.2 - In menselijke gedaante, zelfs zo dat zij niet als engelen herkend worden

Voorbeeld:

In Hebr. 13:2 worden wij aangespoord om de gastvrijheid niet te vergeten ´want hierdoor hebben sommigen zonder het te weten engelen onderdak geboden.´

Over algemeen gaat men ervanuit dat hier de twee engelen worden bedoeld die bij Lot overnacht hebben. Dat ze er als gewone mensen uitzagen blijkt uit het gegeven dat de ontaarde mannen van Sodom gemeenschap met hen wilde hebben.

4.2.3 - In een droom

Voorbeeld:

Toen Maria zwanger bleek te zijn, nog voordat zij samengekomen waren, wilde Jozef haar ongemerkt verlaten, omdat hij een rechtvaardig man was en haar niet in het openbaar te schande wilde maken. Hij werd echter door middel van een engelverschijning in een droom door God gecorrigeerd: ´Terwijl hij deze dingen overwoog, zie, **een engel** van de Heere **verscheen hem in een droom** en zei: Jozef, zoon van David, wees niet bevreesd Maria, uw vrouw, bij u te nemen, want wat in haar ontvangen is, is uit de Heilige Geest; en zij zal een Zoon baren, en u zult Hem de naam Jezus geven, want Hij zal Zijn volk zalig maken van hun zonden. (Matt. 1:20-21)

Voorbeeld:

Toen Yeshua in Bethlehem geboren was en het Herodes ter ore kwam, wilde hij het Kind zoeken en Het ombrengen. Wederom door middel van een engelperschijning in een droom wordt Jozef door God gewaarschuwd:

‘Nadat zij vertrokken waren, zie, **een engel** van de Heere **verschijnt Jozef in een droom** en zegt: Sta op, en neem het Kind en Zijn moeder met u mee, en vlucht naar Egypte, en blijf daar totdat ik het u zal zeggen, want Herodes zal het Kind zoeken om Het om te brengen. (Mat. 2:13)

4.2.4 - In een visioen

Voorbeeld:

In Hand. 10 lezen we het verhaal van Petrus en de hoofdman Cornelius die als eerste heiden de Heilige Geest ontving. Petrus kreeg tot driemaal toe in een **visioen** de hemel geopend en een groot linnen laken dat aan de vier hoeken vastgebonden zat en neergelaten werd op de aarde. Petrus was op dat moment in geestvervoering (vers 10). In het Grieks vinden we voor visioen het woord **ὄραμα** HORAMA.

In vers 3 lezen we dat de hoofdman Cornelius een dag eerder in een visioen – ook hier in het Grieks **ὄραμα** HORAMA – een engel van God ziet binnenkomen die tegen met hem in gesprek gaat over een ontmoeting met Petrus. In vers 31 lezen we dat de engel

verscheen in blinkende kleding. Voor blinkend vinden we hier het woord **λαμπρός** LAMPROS, dat **helder, schitterend, briljant** betekent. We verschijning moet best indrukwekkend geweest zijn, want Cornelius werd 'zeer bevreesd'.

Toch is de wijze van verschijnen minder krachtig als de verschijning in de hemelse heerlijkheid als boven onder punt 1 behandeld en waar de verschijning wordt benoemd met het veel krachtiger woord ASTRAPTO dat **bliksemen** betekent.

Nawoord

Tijdens het schrijven van dit boek werden regelmatig nieuwe inzichten geboren. Hetgeen leidde tot nog meer pagina's over Gods engelenwereld. Daardoor ben ik tot het inzicht gekomen dat het niet mogelijk is een echte angelologie te schrijven, noch enige andere 'logie'. In de gangbare betekenis houdt dit immers in dat alle kennis over een bepaald onderwerp bijeengezet is in een karakter van volledigheid. Gods openbaring is echter zo diep dat het ontsluiten van een schat, steeds weer een nieuwe schat aan het licht brengt.

Blijft over, en niet op de laatste plaats, mijn diepste dank uit te spreken naar degenen die met veel inzet mij hebben geholpen

om dit boek te realiseren.

Op de eerste plaats mijn geliefde vrouw, die mij bij veel taken heeft geholpen, ondanks het feit dat zij ernstig chronisch ziek is. Dit is reden waarom ik dit boek aan haar heb opgedragen. Lieve Neshera, nog een korte, korte tijd en we zullen samen deelhebben aan Gods nieuwe wereld, waar al jouw moeheid en pijn verdwenen zullen zijn en ook wij burgers van de hemel zullen zijn. José, heeft met niet aflatende ijver dit boek ontdaan van allerlei grammaticale zaken die de lezer zouden kunnen storen. Jan heeft mij voorzien van vele suggesties die het boek leesbaarder hebben gemaakt. Arie is ondertussen bezig het boek in het Engels te vertalen. En tenslotte dank ik drs. Bob van Dijk die bereid is geweest het voorwoord voor dit boek te schrijven. Zonder de inzet van al deze lieve vrienden had dit boek nooit het licht gezien.

Verzoek aan de lezer

In een tijd waarin boeken veel geld kosten en er ook veel geld betaald moet worden voor boeken die de Bijbel als onderwerp hebben, heb je dit boek gratis in eigendom ontvangen. Om dit boek gratis de wereld in te kunnen zenden, zijn veel persoonlijke offers gebracht. Ook de kosten van de promotie en verspreiding van het boek hebben we tot nul moeten terugbrengen om jou dit

boek gratis in eigendom te hebben kunnen geven. Als dit boek voor jou een positieve ervaring is geweest, wil ik je vragen dit boek met minimaal twee anderen personen (in jouw adresboek) te delen. Ik geef je bij deze het recht dit boek onbeperkt te delen, mits gratis, ongewijzigd, met vermelding van de auteursrechtelijke bron en van persoon tot persoon.

Het is *niet* toegestaan dit boek in een andere vorm dan in digitale te vorm te verspreiden. Het is niet toegestaan dit boek te drukken. Het is niet toegestaan dit boek te plaatsen op een website of een blog, Het is niet toegestaan dit boek te delen op sociale media.

Appendices

Appendix 1 - Het woord 'engel'

Het Hebreeuwse woord voor engel is [MALAK](#). Het Griekse woord voor engel is [AGGELOS](#). Beide woorden betekenen 'gezondene' of 'boodschapper'.

Het woord [MALAK](#) of [AGGELOS](#) verwijst meestal naar een engel, maar kan ook naar een mens verwijzen, of zelfs naar God. Alleen de onmiddellijke context kan uitmaken op wie het woord

betrekking heeft. God zelf verschijnt wel als 'de Engel des Heeren'. In Gal.4:14 noemt de apostel Paulus zichzelf een 'bode (AGGELOS) Gods'. In vrijwel de meeste gevallen duiden de woorden MALAK en AGGELOS op de hemelbewoners, engelen van God.

De Schrift bevat zo'n 300 directe of indirecte verwijzingen naar engelen van God. Zo'n 80 daarvan vinden we in het laatste boek van de Bijbel: Openbaringen. Dat is opvallend veel, maar ook veelzeggend: we kunnen daar de conclusie uit trekken dat God in de eindtijd in toenemende mate Zijn engelen zal inschakelen voor het uitvoeren van Zijn plannen. Opvallend is dat er veel communicatie tussen de engelen plaatsvindt, maar – uitgezonderd Johannes die de openbaring ontving – er maar eenmaal sprake lijkt te zijn tussen engelen en mensen, namelijk om een eeuwig evangelie te verkondigen:

- 1) En ik zag een andere engel vliegen in het midden des hemels en hij had een eeuwig evangelie, om dat te verkondigen aan hen, die op de aarde gezeten zijn en aan alle volk en stam en taal en natie; - (Op. 14:6)

Het woord MALAK of AGGELOS kan ook verwijzen naar gevallen engelen (zoals bijv. in 1 Kor 11:10). Engelen van God worden ter

onderscheiding van de gevallen engelen in 1Tim.5:21 'de uitverkoren engelen' genoemd.

Appendix 2 - Cherubs en Serafs

Ook wel: Cherubijnen en Serafijnen genoemd, naar het Hebreeuwse meervoud Cheroebim en Serafim. In Ezechiël 1 vinden we een typologische beschrijving van de Cherubs. In Jesaja 6 vinden we een beschrijving van de Serafs. In Openbaring 4 vinden we een beschrijving van vier wezens, die doorgaans worden vereenzelvigd met de Cherubs van Ezechiël.

We zullen hieronder de kenmerken van de cherubs en de serafs met elkaar vergelijken, om vervolgens te bezien of wij in Openbaringen werkelijk met Cherubs te doen hebben, of dat het hier gaat om Serafs. We zullen dan ontdekken dat bepaalde kenmerken ons veel leren over de natuur en het karakter van de engelen in het algemeen.

Cherubs

1. Elke cherub heeft vier aangezichten: van een mens, een leeuw, een rund, en een arend.
2. Cherubs zijn van alle kanten over hun hele lichaam vol ogen. Ook de raderen die bij hen horen zijn rondom vol ogen.

3. Cherubs hebben ieder een rad.

4. Cherubs hebben vier vleugels.

5. Cherubs dragen de Troon van God en bevinden zich dus onder de troon.

Serafs

1. Serafs hebben zes vleugels.

2. Serafs zeggen onafgebroken 'Heilig, heilig, heilig is de HERE der heerscharen'.

3. Serafs bevinden zich naar [Jes.6](#) boven de troon.

De vier dieren

Laten we nu eens kijken naar de vier dieren in [Openbaring 4](#). Ten eerste moet opgemerkt worden dat er in de grondtekst gesproken wordt over levende wezens en NIET over dieren.

Deze levende wezens hebben de volgende kenmerken:

1. Elk van deze vier wezens heeft één gelaat. Het eerste wezen was een leeuw gelijk. Het tweede wezen een rund gelijk, het derde wezen had een gelaat als een mens en het vierde wezen was een vliegende arend gelijk.

2. Ze zijn 'RONDOM EN VAN BINNEN VOL OGEN'.

3. Ze hebben ZES VLEUGELS.

4. Ze hebben dag noch nacht rust zeggende: 'Heilig, heilig, heilig is de Here God, de Almachtige, die was en die is en die komt.' Dit is naast Jesaja de enigste plaats in heel de Schrift waar het DRIEWERF HEILIG klinkt.

Evaluatie en conclusie

Veel Bijbeluitleggers hebben de vier levende wezens van Openbaringen 4 geïdentificeerd met de cherubs van Ezechiël 1 en 10. Als wij bovenstaande gegevens met elkaar vergelijken, lijkt dit niet juist.

- 1) Bijbeluitleggers hebben deze identificatie gemaakt op grond van het feit dat er bij de vier levende wezens gelijk bij de cherubs sprake is van een mens, een rund, een leeuw en een arend. Er is echter één belangrijk verschil: De cherubs hebben ieder voor zich vier aangezichten die

deze beelden dragen. De levende wezens zijn echter ieder voor zich drager van één zo'n beeld.

2) Bijbeluitleggers hebben deze identificatie gemaakt op grond van het feit dat de vier levende wezens gelijk de cherubs, rondom vol ogen zijn.

3) Cherubs zijn dragers van de troon van God en bevinden zich dus ONDER DE TROON. De vier levende wezens bevinden zich NIET ONDER DE TROON. Ze bevinden zich IN HET MIDDEN VAN DE TROON en RONDONDE DE TROON.

'Midden in de troon' kan ook vertaald worden met IN HET CENTRUM VAN DE TROON (Dat wil niet zeggen dat zij in de troon zijn. Engelen zitten niet met Yeshua op de troon). De plaats van de vier levende wezens bij de troon, sluit dus uit dat het cherubs zijn.

4) De vier levende wezens hebben geen RADEREN zoals de cherubs. Het hele beeld van Ezech.1 en 10 is dat van de TROONWAGEN. De raderen van de cherubs zijn daarbij de wielen van de troonwagen. In de Schrift komen we zowel de uitdrukking tegen GOD DIE OP DE CHERUBS TROONT (B.v. Jes.37:16) als GOD REED OP EEN CHERUB (Bv. Ps.18:11). Ook dit gegeven sluit uit dat de levende wezens cherubs zouden zijn.

5) De levende wezens hebben zes vleugels, de cherubs hebben vier vleugels. Ook dit gegeven sluit uit dat de levende wezens cherubs zijn.

6) De levende wezens hebben zes vleugels, de SERAFS hebben ook zes vleugels.

7) De levende wezens roepen het DRIEWERF HEILIG, wat één van de belangrijkste kenmerken van de serafs is.

8) De plaats van de levende wezens bij de troon van God is te verenigen met die van de serafs. Omdat IN HET MIDDEN (CENTRUM) VAN DE TROON niet opgevat kan worden als 'in de troon', omdat engelen niet in de troon zitten, moet haast wel bedoeld zijn IN HET MIDDEN, IN HET ZENIT VAN DE TROON.

Uit bovenstaande punten kunnen we twee conclusies trekken:

Conclusie 1: De levende wezens van Openbaringen zijn geen cherubs, maar SERAFS. Zij het in een wat uitvoeriger beschrijving dan [Jes.6](#).

Conclusie 2: Cherubs en Serafs hebben enkele gemeenschappelijke kenmerken ter waarde van de VOL OGEN'. Deze vijf typologische kenmerken zijn dus niet exclusief voor de cherubs, noch voor de serafs, maar zijn kenmerken van hun natuur en karakter in het algemeen.

Appendix 4 -Het gebruik van de naam HEERE der heerscharen

De naam HERE der heerscharen of God der heerscharen wordt maar liefst 270 x in de Schrift gebruikt. God is niet los te denken van de engelenwereld. Waar we God aantreffen, daar treffen wij de engelenwereld aan.

Jes.54:5 is een van de plaatsen waar gezegd wordt 'HEERE der heerscharen is zijn naam.' Nu kreeg Mozes de naam van God geopenbaard als 'HEERE'. We hebben hier dus te doen met een verdergaande openbaring van de naam van God. De engelenwereld ligt besloten in de naam van God! Wat betekent dit? De NAAM van God is een aanduiding van het WEZEN, de NATUUR, het KARAKTER van God. De engelenwereld is dus een uitdrukking in de geschapen wereld (engelen zijn door God geschapen) van een aspect van Gods wezen.

Appendix 5 - Het begrip zoon

In Job 1:6; 2:1; 38:7 worden engelen 'zonen Gods' genoemd. Dit betekent niet dat de engelen uit God geboren zijn, zoals de wederom-geboren gelovigen. Waar een zoon is, daar is een Vader. In het oude testament wordt God echter alleen als Vader

gezien, op grond van het feit dat wij door Hem GESCHAPEN zijn: Deut.32:6; Jes.64:8; Mal.2:10. Eerst in het nieuwe testament leren wij God als Vader kennen op grond van het feit dat wij UIT HEM GEBOREN zijn. De naam 'zonen Gods' zoals die in het boek Job voor de engelen gebruikt wordt, vindt zijn oorsprong dus in het feit dat engelen DOOR GOD GESCHAPEN, NIET UIT GOD GEBOREN zijn.

Appendix 6 - Voortplanting van mensen, planten en dieren

Je zou je kunnen afvragen waarom de menselijke voortplanting een profetische gestalte is van Gods eeuwige plan om zich een volk van zonen en dochteren te verwerven; in de planten- en dierenwereld treffen we immers ook de voortplanting aan.

Dat de menselijke voortplanting een profetische gestalte is van Gods eeuwige plan om zich een volk van zonen en dochteren te verwerven, vindt zijn oorzaak niet in het biologische gegeven, maar in het THEOLOGISCHE GEGEVEN van de menselijke voortplanting.

Planten en dieren zijn door God geschapen NAAR HUN AARD en zouden zich voortplanten NAAR HUN AARD (Gen.1). De mens echter schiep God NAAR ZIJN BEELD, ALS ZIJN GELIJKENIS. LANGS DE WEG VAN DE VOORTPLANTING ZOU DE MENS OOK HET BEELD VAN GOD DOORGEVEN!

In Gen. 5:1-3 wordt dit gegeven aangehaald om in enkele sobere zinnen de diep ingrijpende gevolgen van de zondeval te schilderen:

'Ten dage, dat God Adam schiep, maakte Hij hem naar de gelijkenis Gods; man en vrouw schiep Hij hen, en Hij zegende hen en noemde hen, "mens" ten dage, dat zij geschapen werden. Toen Adam honderddertig jaar geleefd had, verwekte hij (een zoon) naar zijn gelijkenis, als zijn beeld, en noemde hem Set.' - Gen. 5:1b-3

Deze tekst vertelt ons dat Set NIET het beeld en de gelijkenis van God droeg, maar het beeld en de gelijkenis van zijn vader Adam, die het beeld en de gelijkenis van God bij de zondeval verloren had.

Appendix 7 -Typologie van het oog

Het oog is in de Bijbel over het algemeen een beeld van inzicht in de dingen van God. Daar zijn echter twee uitzonderingen op:

1) In Openb.5:6b lezen we dat het Lam 'zeven horens en zeven ogen' heeft. 'Dit zijn de zeven Geesten Gods, uitgezonden over de gehele aarde.'

Hier gaat het niet meer over het inzicht dat de mens kan hebben in de dingen van God. Hier gaat het om het inzicht dat God zelf

heeft. In 1Kor.2:10b lezen we: 'Want de Geest Gods doorzoekt alle dingen, zelfs de diepten Gods.'

Het getal zeven duidt hier op absolute volheid van inzicht en betreft zowel de diepten van Gods eigen wezen als alle andere dingen. Ook de kennis van wat leeft in de harten der mensenkinderen:

- 2) ... want Gij alleen kent het hart van alle mensenkinderen. -
1Kon.8:39b; 2Kro 6:30b

In het boek 2 Kronieken komen we de ZEVEN OGEN of ZEVEN GEESTEN GODS, UITGEZONDEN OVER DE AARDE al tegen:

- 3) Want des HEREN ogen gaan over de gehele aarde, om krachtig bij te staan hen wier hart volkomen naar Hem uitgaat. – (2Kro 16:9a)

Resumerend kunnen we de gevolgtrekking maken dat de zeven ogen des HEREN een beeld zijn van Gods ALWETENDHEID.

2) In Dan.7:8b wordt gesproken over een hoorn en 'in die hoorn waren ogen als *mensenogen* en een mond vol grootspraak.' Het gaat hier over het BEEST uit Openb.13 waarvan gezegd wordt:

'En hem werd een mond gegeven, die grote woorden en godslasteringen spreekt.' (vers 5a)

- 4) Hier is de wijsheid: wie verstand heeft, berekene het getal van het beest, want het is een getal van een MENS...-
(Openb. 13:18a)

MENSENogen zijn hier dus het beeld van MENSELIJK INZICHT DOOR SATAN GEBRUIKT.

Appendix 8 – Engelen hiërarchie en engelenverering

De gedachte van een engelenhiërarchie vindt zijn oorsprong binnen de buiten-Bijbelse literatuur van de joodse apocalyptiek van 200 v.Chr. en daarna. Een uitgebreide beschrijving van engelenhiërarchie komen we in het pseudepigrafische boek HENOCH. Zij vermengt zich rond het begin van onze jaartelling en de eerste eeuwen daarna met de dwalingen van de hellenistische gnostiek. Enkele kerngedachten van deze gnostiek zijn:

- Er zouden 7 hemelen zijn, die tevens present staan voor verschillende gradaties van leven. Des te dichterbij God, van des te hogere rangorde zijn de engelen die een bepaalde hemel bevolken.
- Elke hemel heeft een aartsengel, die aan het hoofd staat van de engelen die deze hemel bewonen. Zo zijn er zeven aartsengelen, die op hun beurt ook van verschillende rangorde zijn.

- De hoogste hemel heeft de aartsengel Michaël boven zich. In een bepaald stadium van deze zich ontwikkelde dwaling werd Yeshua geïdentificeerd met Michaël. Yeshua zou slechts een geschapen engel zijn, zij het de hoogste die er was. Deze gedachte vinden we ook terug bij de Jehova's getuigen.
- De engelen zouden de kennis van alle geheimenissen Gods bezitten.
- Deze kennis of wijsheid zou verborgen liggen in de namen van de engelen.
- De engelen zouden deze kennis openbaren aan degenen die daar geestelijk klaar voor waren.
- Engelenverering en kastijding van het lichaam zouden wegen zijn waarlangs openbaring verkregen kon worden.
- De schepping zoals beschreven in Genesis zou niet het werk van God, maar het werk van engelen zijn.

Het is deze dwaling waar de gemeente te Kolosse mee te maken kreeg. Tegen de achtergrond van deze dwaling die leert dat engelen de wereld geschapen hebben en dat Yeshua slechts een

sport op de engelenladder zou zijn - zo er een engelenladder is - zal het ons niet bevreedden dat de apostel Paulus zegt:

- Hij (Yeshua) is HET BEELD VAN DE ONZICHTBARE GOD, de eerstgeborene der ganse schepping, want IN HEM ZIJN ALLE DINGEN GESCHAPEN, die in de hemelen en die op de aarde zijn, de zichtbare en de onzichtbare, hetzij tronen, hetzij heerschappijen, hetzij overheden, hetzij machten; alle dingen zijn door Hem en tot Hem geschapen. - Kol. 1:15-16

En met betrekking tot bovenstaand punt 7:

- Laat niemand u de prijs doen missen door gewilde nederigheid en Engelenverering... - Kol. 2:18a
- ... met zijn eigendunkelijke godsdienst, zijn nederigheid en zijn kastijding van het lichaam, zonder enige waarde (en dient slechts) tot bevrediging van het vlees. - Kol. 2:23

En met het oog op bovenstaande punten 4 t/m 6:

- Yeshua, in wie al de schatten der wijsheid en kennis verborgen zijn. - Kol. 2:3

Een van de belangrijkste waarschuwingen die de brief aan de Kolossenzen ons brengt, is dat we ons niet moeten begeven in

allerlei mystieke ervaringen en praktijken daar waar de engelenwereld in het spel is. Het mag duidelijk zijn dat de engelen waarover in de Kolossenzenbrief geschreven wordt niet de engelen van God zijn. Tegelijkertijd is het duidelijk dat de gelovigen die er indertijd voor gewaarschuwd werden, het niet door hadden dat het geen engelen van God waren. De engelen van satan doen zich voor als engelen van het licht.

PaRDeS Bijbelstudies